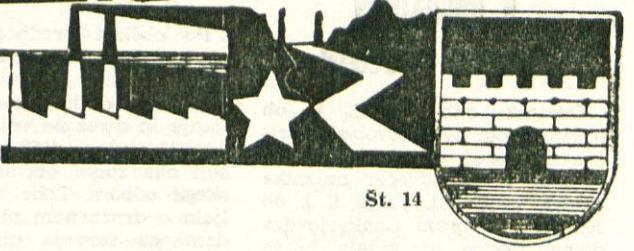

TRŽIŠKI VESTNIK

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI TRŽIŠKE OBČINE

LETO VII.

Tržič, 1. avgusta 1958

Št. 14

Predsednik občinskega ljud. odbora Lovro Cerar občanom Zmagala je vera v življenje in svobodo

Pred nekaj dnevi smo praznovali 22. julij, Dan vstaje slovenskega ljudstva, a sedaj praznujemo naš občinski praznik. Gre za dva, za nas zelo pomembna in veličastna praznika, saj simbolizirata našo zmago. Malo je ljudstev na zemeljski obli, ki bi se lahko ponašala s tako slavno zgodovino kot je naša, saj je ta polna zmag na vseh področjih, od krvave zmage v naši ljudski revoluciji, do popolne zmage pri obnovi porušene domovine in zgraditve trdnih temeljev našega gospodarstva. Mi vsi smo žive priče neslutene razvoja, ki ga dosega vsa naša dežela na vseh popriščih družbenega, političnega in gospodarskega življenja. Nekdaj neznatna deželica Jugoslavija, ki je marsikdo ni znal pokazati niti na zemljevidu, kaj šele, da bi o njej kaj vedel, je danes simbol vseh tistih, ki jim je drag mir, neodvisnost in svoboda. V našo deželo so vrpte oči vseh ljudstev, ki še vedno ječijo pod tujimi okupatorji, pa naj si bo to na vzhodu ali zahodu. Ime Jugoslavije in tovariša Tita z ljubeznijo izgovarja človek v daljnih deželah, kjer žive ljudje dobre volje. S spoštovanjem govore o Jugoslaviji na mednarodni tribuni v organizaciji združenih narodov, kjer se je naša dežela s svojimi pravičnimi in objektivnimi predlogi in s svojo smelo politiko uveljavila kot močna politična velsila, na katero so ponosni njeni prijatelji in s katero morajo računati tudi tisti, ki jim naš družbeni red ni ravno po volji.

Nekdaj siromašna in revna deželica se danes pojavlja na svetovnem trgu kot enakopravna industrijsko razvita država, ki trguje z vsakim, ki je voljan spoštovati neodvisnost druge dežele. V bližnje in daljne dežele prodajamo svoje industrijske proizvode kar si nekdanje še misliti nismo upali, saj smo bili majhna agrarna država, ki je dajala koncesije tujemu kapitalu, ki si je počasi prilastil naše narodno bogastvo in oblast. Vse to je danes za nami in je ostal le še spomin na daljno preteklost, na dobo, ko so našo deželo vladali protiljudski režimi in jim je bilo kaj malo mar za ljudski blagor, saj so videli le svoje osebne koristi.

Ko ponosno mislimo na dosežene uspehe, se tudi spomin vrača v preteklost. Ta preteklost je oddaljena od naše stvarnosti polnih 17 let. Pred tolikimi leti so zagrmele puške širom naše domovine in svinčenke so začele dopovedovati nadutim tira-

nom, da tu pri nas nimajo kaj iskati, da tu ni za njih prostora in da hoče naše ljudstvo biti na svoji zemlji sam svoj gospodar.

Delovno ljudstvo, ki je dolga leta ječalo pod tiranstvom protiljudskih režimov, se je ob prihodu okupatorjev dvignilo kot en mož, z redko izjemo izdajalcev in tujih plačancev. Na čelu borbenega ljudstva je bila njegova avantgarda Komunistična partija, ki je bila vedno s svojim ljudstvom in mu je tudi

edina ostala zvesta tudi takrat, ko je bilo najteže.

Dolga štiri leta je v borbi in krvi ponosno vihrala borbeno zastava delovnega ljudstva, ki je prišla do zmagovitega konca in danes predstavlja simbol junaštva in zmage.

Skozi dolga štiri leta so v krvi omahovali najboljši sinovi naše domovine. Cele družine, otroke in starče so požirala nenasitna žrela koncentracijskih taborišč, ki jih je pruski nadčlovek posejal po celem svetu, da bi uničil nepokorno ljudstvo in postal vladar vsega človeštva. Na dvoriščih so odmevale salve in trupla talcev so padala v mlake sveže krvi. Naklepi pruskega nadčloveka pa se ni uresničil, ker je bila volja in borbenost trpinčenih na višini, kot to zgodovina pred tem še ni zabeležila in zmagala je vera v življenje in svobodo.

V tej štiriletni krvavi borbi, ko se je odločalo biti ali ne biti, ko so se pisale zlate strani naše zgodovine, so tudi prebivalci naše občine doprinesli svoj delež k veliki stvari. Tudi tu pod Karavankami, po gozdovih naših planin so romale puške in mitraljezi. Oholi okupatorji so kaj kmalu bili gospodarji samo še v zatohlih bunkerjih, dočim jih je povsod drugod čakala smrt, poslana iz partizanskih pušk.

Danes po 17. letih si prenekateri mati iz naše občine ob mislih na preteklost trudno, a vendar ponosno utrne solzo ob spominu na sina, katerega grob čuvajo temni gozdovi. Marsikatera deklica in deček razmišljata o svojem očetu, ki se ga komaj spominjata in ne vesta kje je pokopan. Mnogo je žena vojnih vdov, ki so še vedno v črnem in mnogo je fantov, sedaj že zrelih mož, ki nikdar več ne bodo videli obraza ljubljene izvoljenke, katere truplo je izoglenelo nekje v taborišču.

Da ne bi nikoli pozabili teh težkih, a vendar slavnih dni, praznujemo svoj občinski praznik in sicer za to, da počastimo spomin vseh tistih, ki so izdihnili za to, da mi danes svobodno živimo zato, da pregledamo dosežene uspehe, da napravimo načrt za bodočnost in za to, da vedno znova ponavljamo prisego:

»Nikdar več se ne sme ponoviti leto 1941.«

Ko mi sedaj v miru gradimo in ustvarjamo za lepši jutrišnji dan našemu mlademu rodu pa ves svet drhti pred novo katastrofo, ki se zbira nad človeštvom, ozračje na bližnjem vzhodu pretresa grmenje tujih tankov in letal, ki so tja prišla, da bi pokorila ljudstvo, ki trga stoletne verige suženstva v boju za svojo svobodo in neodvisnost. Arabci hočejo postati enakopravni z narodi vsega sveta, kar je njihova pravica, ki jo ne more nihče odvzeti. Prepričani smo, da bo to ljudstvo, ki veruje v svoje sile in v pravičnost, na koncu vendar le zmagalo in da ga ne bo nihče na tej poti ustavil. Tako prepričanje sledi iz naše lastne prakse, ko smo to storili tudi sami.

Mi jugoslovanski narodi, ki smo na svoji koži občutili, kaj se pravi živeti pod tujo knuto, vsem tem prijateljskim narodom stiskamo roko in jim iz vsega srca želimo čimprejšnjo zmago. V njihovem boju jih ne podpiramo samo mi, temveč jih podpira vse delovno ljudstvo širnega sveta, ki ljubi mir, svobodo in neodvisnost.

Ko vam dragi občani vsem skupaj pristrčno čestitam k praznovanju našega občinskega praznika, vas pozivam vse, da povečate svoje napore za še aktivnejše sodelovanje na vseh popriščih dela, vse v cilju čimhitrejše izgradnje socializma v naši deželi.

Naj živa naša socialistična domovina!

Stane Mešič:

Spomin

Tam travnik leži in na njem trava zeleni, čeprav bila je nekoč vsa krvava od krvi, ki so prelili jo oni, ki tu so jih nedolžne fašisti postrelili!

Spored praznovanja

SOBOTA, 2. VIII. 1958 — ob 17.00 — otvoritev trgovskih lokalo na Ravnah; ob 19.00 — slavnostna seja OBLO Tržič; ob 19.30 — polaganje vencev na grobišču padlih borcev na pokopališču v Tržiču in na spomenike v okolici Tržiča; ob 20.00 — zborovanje na Trgu svobode v Tržiču, nato parada tržiških društev. — Po končani paradi velika zabava v parku BPT.

NEDELJA, 3. VIII. 1958 — ob 4.30 budnica — ob 10.00 — mednarodne avto-moto gorske dirke na Ljubelj. — Po končanih tekmah zabava v parku BPT.

PONEDELJEK, 4. VIII. 1958 — ob 20.00 — taborni ogenj na Brezah (nad gradom) in sprejem novih članov v taborniško organizacijo.

TOREK, 5. VIII. 1958 — ob 8.00 odhod partizanske patrolje s spremljevanjem prebivalstva tržiške občine izpred občinskega doma k spomeniku padlih borcev pod Storžičem; ob 16.00 — tekmovanje z vojaško puško; ob 20.00 — tekmovanje z vojaško puško na osvetljene tarče.

SREDA, 6. VIII. 1958 — ob 18.00 — rokometna tekma na igrišču TVD »Partizan«, Tržič. Od 4. do 6. avgusta kegljaško tekmovanje za prehodni pokal. Pričetek ob 16. uri.

CETRTEK, 7. VIII. 1958 — ob 16.00 — tekmovanje pionirjev in cicibanov s skiroji na Cankarjevi cesti.

PETEK, 8. VIII. 1958 — ob 18.00 — žalna komemoracija na pokopališču pri spomenikih žrtev planin; ob 20.00 — predvajanje planinskega filma in predavanje o lepota naših gora (v Cankarjevem domu).

SOBOTA, 9. VIII. 1958 — ob 20.00 — predstava drame »Vrnili se bo«.

NEDELJA, 10. VIII. 1958 — ob 10.00 — razvitje prapora Planinskega društva Tržič na Trgu svobode, nato otvoritev planinske razstave v dvorani DPD »Svoboda«.

Slavnostna akademija v počastitev Dneva vstaje

Občinski odbor SZDL je ob sodelovanju DPD Svobode pripravil spored za akademijo, ki je bila na predvečer praznika Dneva vstaje 21. julija t. l. ob 20. uri v dvorani Cankarjevega doma. Godba na pihala je že eno uro pred pričetkom akademije imela krajši koncert na Trgu svobode, nakar je odkorakala z občinstvom vred pred dvorano Cankarjevega doma.

Tržiško občinstvo z mladino vred je do kraja napolnilo obširno dvorano in tako izkazalo spontano patriotično pripadnost in spoštovanje do tega velikega praznika, ko se je slovenski narod in z njim ves jugoslovanski narod uprl okupatorjevemu nasilju.

Za uvod je godba pod vodstvom kapelnika tov. Franca Sarabona zaigrala himno Hej Slovani, nakar sta sledili še dve učinkoviti koračnici »Narodni heroji« in »V boj!«. Slavnostni govor o pomenu Dneva vstaje je imel tov. Rado Stegu, direktor gradbenega podjetja v Tržiču. Sledil je glasbeno-pevski del proslave. Baritonist Janko Justin je zapel Janeza Kuharja: »Slovo partizana« in Danila Bučarja: »Delavec«. Obe pesmi je pevec odpel vsebinsko dognano, prvo bolj z liričnim, drugo pa z epsko intuiteto. Recitator tov. Nande Strižih je občinstvu recitiral Matej Borovo pesem »Odhod« z vso dognanostjo. Tenorist Rudi Kavčič je odpel vedno lepo partizansko pesem Rada Simonitija: »Samo en cvet« in Volaričovo otožno pesem: »Oj rožmarin«. Oba pevca je spremljal pianist tov. France Slabe.

Nomet DPD Svobode, ki so ga sestavljali rutinirani in izkušeni pevci: Ivan Ahačič, Lovro Lupša, Janko Rozman, Franc Hladnik, Janko Stegnar, Janko Justin, Gabrijel Hladnik, Jože Šavs in Ignac Ahačič — je pod vodstvom zborovodje Franceta Megliča zapel kot prvo Stefanovičovo »Zdravo«, tej sta še sledili Pahorjevi: »Komandant Stane« in »Pesem partizanskih strelcev«. Vse pesmi so bile zelo lepo odpete z močno vsebinsko sugestivnostjo in zvokovnim dinamičnim niansiranjem. Za zaključek proslave so nastopile mladinke in člani TD »Partizan« v skupni telovadni simbolični točki posebej posvečeni za ta praznik, ki sta jo sestavila tov. Zora Koničeva in Niko Kržišnik. Njihovo izvajanje je bilo prežeto z živahno tematiko iz življenja našega delovnega človeka-kmeta-delavca-borca s krasnokadencno točko z razvitjem prapora-simbola svobode. Vse izvajalce je občinstvo nagrajevalo sproti s spontanim aplavzom. Ljudstvo je nedvomno z zadovoljstvom zapuščalo dvorano s prijetnim moralnim občutkom, da je tudi ono s počastitvijo te akademije dostojno počastilo spomin tega velikega dneva.

Ob občinskem prazniku
čestita svojim bralcem in
sodelavcem Uredništvo

Družbeni plan za razvoj

Po obširni predhodni obravnavi, v kateri so sodelovali vsi sveti občinskega ljudskega odbora, organi družbenega upravljanja in direktno volivci, sta se dne 11. julija 1958 sestala na seji oba zbora občinskega ljudskega odbora Tržič in razpravljala o družbenem planu gospodarskega razvoja občine Tržič za razdobje od 1957. do 1961. leta, ki sta ga na koncu seje tudi sprejela. Plan je obširen dokument o razvoju te izrazito industrijske občine na Gorenjskem. Njegova obširnost ne dopušča, da bi ga objavili v celoti za to dajemo nekaj kratkih izvlečkov:

Plan določa, da se bo skupni družbeni proizvod v planskem razdobju povečal tako, da bo znašalo povprečno letno povečanje 9,1%, povprečno letno povečanje narodnega dohodka pa bo znašalo 7,5%. Narodni dohodek na prebivalca je znašal leta 1956 — 396.587 dinarjev se bo povečal tako, da bo znašal leta 1961 — 510.340 dinarjev. Proizvodnja in storitve bodo v tem obdobju močno porastle tako, da bo povprečno letno povečanje v gospodarstvu znašalo 9,1%.

INVESTICIJE

V planskem razdobju se predvidevajo investicijska vlaganja v skupnem znesku 3.302.375.000 dinarjev, kar bi odgovarjalo povprečju po 660.475.000 letno. Od teh investicij znašajo gospodarske 2.581.024, dočim znašajo negospodarske investicije 721 milijonov 351.000 din.

Negospodarske investicije v zgoraj navedenem znesku se bodo uporabile tako, da bo šlo za stanovanjsko izgradnjo 464 milijonov 148 tisoč, za osemletko v Križah 10.000.000, za osemletko Tržič 36.784.000, za adaptacijo Cankarjevega doma 15.000.000, za spomenik padlim v NOV 11 milijonov, za društvene prostore BPT 3.000.000, za Zdravstveni dom 40.000.000, za obratno ambulanto BPT 5.000.000, za kopališče 35.000.000, za nogometno igrišče 2.000.000, za most na Slapu 3 milijone 192 tisoč, za cesto Balos—Preska—Ravne—BPT 16.000.000, za ureditev ceste pri novih naseljih 6.000.000, za trg z živilskimi potrebščinami 6.000.000, za ureditev parkov BPT 7.000.000, za ureditev kanalizacije Križe—Podvasica 2.000.000, za vodovod Bistrica—Naklo 30.000.000, za vodovod Podljubelj—Visočje—Hudo 1.827.000, mostna tehtnica 1 milijon, otroško igrišče 500.000, gospodinjinski center 1.200.000, pralnice BPT 10.000.000, razni načrti 2.000.000, razširitev pokopališč 3.700.000 ter za elektrifikacijo Tržiča 10.000.000 dinarjev.

Zgoraj navedene številke zgovorno govorijo o tem kam so usmerjena sredstva, saj gredo skoraj vsa tja, kjer bodo najhitreje koristila občanom.

Ce bi hoteli do podrobnosti povedati kako bo uporabila industrija investicijska sredstva, bi to zavzelo mnogo preveč prostora. Podjetja bodo sredstva uporabila za nabavo nove opreme, novih strojev, za adaptacijo obstoječih obratnih prostorov ter tudi za zgraditev novih pro-

storov, saj bo tako BPT dogradila še nedokončane objekte iz leta 1956, t. j. bombažno skladišče, lomilec bal, ograjo, most, cestišče in vratarnico, prav tako pa bo adaptiralo silose za premog, kalorične kotlarne, objekte elektro in mehanične delavnice, mizarske delavnice itd. Samo to podjetje bo v planskem razdobju investiralo 1.835.178.000 dinarjev. Z rekonstrukcijami se bo proizvodnja predilnice povečala od 2510 na 3726 ton. Rekonstrukcija hladilnice bo povečala kapaciteto iste za 984 ton na leto.

Tudi investicije v vseh drugih podjetjih bodo pripomogle k temu, da se bo proizvodnja dvignila.

Vsa ta velika investicijska vlaganja pa bodo znatno vplivala tudi na zaposlenost delavcev. Leta 1956 je v proizvodnji in v uslužnostnem delu socialističnega sektorja v občini Tržič bilo zaposlenih 3499 oseb. Predvideva se, da bo v letu 1961 zaposlenih v gospodarskih organizacijah družbenega sektorja 4292 oseb in znaša torej porast 22,7% ali povprečno na leto po 4,5%. Potrebo po novi delovni sili bo le delno kril naravni porast prebivalstva, dočim se bo moral primanjkljaj kriti s prilivom delavcev iz drugih gospodarsko pasivnih krajev.

Povečanje staleža zaposlenih oseb pa bo brez dvoma še bolj zaostriło stanovanjsko stisko. Plan določa, da bo v planskem razdobju zgrajenih 210 novih stanovanj, dočim bo treba manjkajoče število 111 stanovanj zgraditi v prihodnjem planskem razdobju. V ilustracijo je treba povedati, da je bilo koncem leta 1957 pri stanovanjskem uradu vloženih 550 prošelj in da je po resni oceni neodložljivo nujna gradnja stanovanj za 321 družin.

Da bi se prebivalstvo preskrbelo s pitno vodo, se bo skupno z Občinskim ljudskim odborom Kranj zgradil vodovod Žegnani studenec — Kovor — Zvirce — Breg — Loka — Retnje — Ziganja vas, — Sebenje z nadaljnjim potekom omrežja proti Naklem. Uprava za ceste bo predvidoma v letu 1958 zgradila električni daljnovod iz Tržiča do Ljubeljskega predora v dolžini 8,5 km.

V mestu Tržič se bo v tem razdobju rekonstruiralo električno omrežje, ki v nobenem oziru ne zadostuje več. Stroški bodo predvidoma znašali cca 10.000.000 dinarjev.

Spričo silnega razmaha avtobusnega prometa v Tržiču se zahteva ureditev avtobusne postaje, za katero bo moralo stroške prevzeti avtobusno podjetje, ki vzdržuje proge.

ZDRAVSTVO, ŠOLSTVO IN SOC. VARSTVO

Plan predvideva, da bo leta 1961 na področju občine 13 ambulanz in to 4 splošne ambulante, šolska ambulanta, 4 zobne ambulante, okulistična ambulanta, vse to pri Zdravstvenem domu, dočim bo poslovala še obratna ambulanta BPT, obratna ambulanta »Peko« ter zobna ambulanta BPT Tržič. V enakem razmerju kot število ambulanz bo še najprej rastle število zdravnikov. V letu 1955 sta v občini

bila dva zdravnika, v letu 1956 trije, koncem leta 1957 so delali štirje zdravniki splošne prakse in en zobozdravnik. Predvideva se, da bo leta 1961 v občini namoščenih že 9 zdravnikov, od tega 5 zdravnikov splošne prakse in štirje zobozdravniki. Poleg opisanega števila zdravnikov pa že v letu 1958 prihajajo v Tržič občasno trije zdravniki-specialisti.

Ker je tudi močno pomanjkane prostorov za zdravstvene ustanove je v planu predvideno 40.000.000 dinarjev za Zdravstveni dom.

Občina Tržič je v letu 1956 porabila za socialno pomoč osebam, ki uživajo posebno varstvo družbe in pa za pomoč tistim, ki se ne morejo sami preživljati 11.370.000 dinarjev, dočim bo v letu 1961 za iste namene porabila 14.447.000 dinarjev. Leta 1956 je uživalo socialno pomoč 315 oseb, leta 1961 pa se bo to število predvidoma povečalo na 418 oseb. Sedanja povprečna socialna podpora znaša 3422 dinarjev in se bo v planskem razdobju povečalo to povprečje predvidoma na 4500 dinarjev. Za varstvo otrok vzdržuje občina dve ustanovi in sicer: Otroški dom ter Mladinski dom internatskega tipa — Dijaški dom Tržič. Za Otroški dom mora Občinski ljudski odbor vsako leto plačati povprečno 1.000.000 dinarjev dotacije in 1.500.000 dinarjev za plače vzgojnega osebja. Tudi vzgojno osebje Vrta se plačuje iz proračuna.

Velika stiska je s prostorom na vseh šolah v občini Tržič, saj je ugotovljeno, da odpade na enega učenca le 0,9 m² šolskega prostora. Da bi se kolikor toliko omilila stiska, predvideva plan, da se bo že v letu 1958/59 zgradil prizidek k poslopju osemletne šole v Križah, prav tako pa, da se bo pričelo z gradnjo osemletke v Tržiču in je za te namene planiranih 46.784.000 dinarjev.

KMETIJSTO IN GOZDARSTVO

Kmetijstvo v občini Tržič zajema le manjši del narodnega dohodka to je 37.860.000 dinarjev ali 0,8%. Kljub temu pa je bil v kmetijstvu dosežen v zadnjih letih lep napredek. Do leta 1961 je prevedena povečana proizvodnja za 39%, postranske dejavnosti pa za 20%. Poljedelska proizvodnja se bo do leta 1961 povečala za 31%. Vrednost pridelka posameznih posevkov kot n. pr. pšenice, rži, soržice, ječmena, ovsa, koruze, krompirja itd., je znašala leta 1956 84.293.000 dinarjev dočim bo znašala vrednost istih posevkov leta 1961 110 milijonov 274 tisoč dinarjev. To se bo doseglo predvsem z izboljšanjem obdelave, z uporabo vseh agrotehničnih pripomočkov, u-metnih gnojil itd.

Vrednost proizvodnje sadja je znašala leta 1956 skupno 7.378.000 dinarjev in se predvideva, da bo znašala vrednost leta 1961 14 milijonov 650 tisoč dinarjev. Vrednost proizvodnje živinoreje je znašala leta 1956 76.125.000, dočim se planira za leto 1961 92.920.000 dinarjev.

Kmetijske zadruga bodo v planskem razdobju investirale

gospodarstva od 1956. do 1961. leta sprejet

skupno 46.200.000 dinarjev, od tega KZ Križe 22.500.000 dinarjev, KZ Kovor 9.800.000 dinarjev, KZ Leše 200.000 dinarjev, KZ Katarina 5.000.000 dinarjev in KZ Podljubelj 8.700.000 dinarjev.

Tudi razvoju gozdarstva se bo posvetila v razdobju 1956 do 1961 vsa potrebna skrb. Celotno območje občine obsega 15.540 ha, pri čemer odpade na gozdove 10.096 ha ali 64,9%. Povprečna lesna zaloga v gozdovih v občini znaša 215 m³ na ha, kar je še vedno pod normalnim stanjem. Vsled tega bo potrebno zmanjševati posek, da bo manjši od prirastka, s čemer se bo zvečala lesna zaloga. Treba bo urediti vprašanje stelarjenja in vprašanje paše. To dvojje prav tako povzroča precej nepravilnosti v gozdarstvu.

GRADBENIŠTVO

Gradbeno podjetje Tržič in podjetje za gradnje in remont bo moralo v planskem razdobju storiti vse, da se poveča njuna zmogljivost. Predvideva se, da bosta obe podjetji povečali stalež zaposlenih od sedanjih 122 delavcev na 232 delavcev leta 1961. Kljub majhnemu porastu delovne sile pa se bo zmogljivost gradbenega podjetja povečala za 400%, kar se bo doseglo s povečanjem mehanizacije in neprekinjenim delom skozi vse leto, kolikor dela ne bi resno ovirale vremenske razmere. Spričo predvidenih investicij je nujnost povečanja zmogljivosti gradbenih podjetij, kajti še ta povečanja se zdalec ne bodo krila potreb.

PROMET

Se nadalje se bo stremelo za povečanje in utrditev že obstoječega avtobusnega prometa, ker le ta najbolj ustreza željam prebivalstva, predvsem delavstva. Potniški promet z vlaki ne more doseči one razvojne stopnje, kot avtobusni promet in ni pričakovati povečanja železniškega potniškega prometa. Z uvedbo motornih vlakov, če tudi le z enim vagonom bi se verjetno doseglo, da bi se potniki posluževali prevoza z železnico.

Velik porast števila motornih vozil v občini povzroča vedno večje pomanjkanje garaž. Avtobusi še deloma parkirajo na odprtih cestah izpostavljeni vremenskim nepravilnostim. Treba bo torej ukreniti vse potrebno, da se zgradijo zadostne garaže. Gospodarske organizacije si bodo morale istočasno z nabavo motornih vozil zgraditi tudi prostore za shranjevanje.

TRGOVINA, TURIZEM IN GOSTINSTVO

Med tem, ko je v letu 1956 na področju občine poslovalo 49 poslovalnic, se predvideva, da jih bo v letu 1961 že 57. Letni promet je znašal leta 1956 769 milijonov 545 tisoč dinarjev, dočim se predvideva, da bo znašal leta 1961 1.215.881.000 dinarjev.

Vsa trgovska podjetja se bodo morala močno potruditi, da bodo primerno s porastom prometa, povečala tudi skrb za kvalitetno izboljšanje postrežbe. Treba bo še nadalje stremeti za tem, da se uvede čimboljše embalaranje živil ter, da se doseže tudi to,

da se bo potrošnikom občasno ali stalno na njihovo zahtevo dostavljalo potrošne dobrine na dom.

Trgovska podjetja bodo v planskem razdobju vložila velika investicijska sredstva, kar bo brez dvoma izboljšalo stanje v trgovini. Trgovsko podjetje »Preskrba« bo za ureditev svojih poslovnih lokalov investirala 13.780.000 dinarjev. Trgovska mreža »Peko« bo za ureditev svojih trgovskih prostorov, ki jih ima širom Jugoslavije izdalo 36.000.000 dinarjev.

Posebno skrb bo treba posvetiti trgovskim kadrom in v ta namen sprejeti v uk čimveč vajencev in že obstoječemu kadru nuditi vse možnosti za nadaljnjo izpopolnjevanje.

Gostinstvo v občini še vedno ni doseglo predvojnih zmogljivosti glede oddajanja hrane in prenočišč. Predvideva se, da se bo gostinski promet do leta 1961 povečal za 50,7%. Da se bo ta procent res lahko dosegel, pa bo potrebno kakor predvideva plan vložiti v restavracijo pri »Pošti« investicijska sredstva in sicer 25.000.000 dinarjev. Po izvršenih adaptacijah bo to podjetje razpolagalo s 94. gostinskimi sedeži in 32. hotelskimi ležišči napram 8 ležišč v letu 1956. Za ureditev gostinskega obrata »Zelenica« se predvidevajo investicije v znesku 900.000 dinarjev.

Predvideva se tudi, da se bo odprlo novo gostišče in sicer v Bistrici pri Tržiču, kjer bo Občinski ljudski odbor pomagal pri njegovi sodobni ureditvi.

Skladno s povečanjem gostinskih kapacitet bo tudi dana vsa možnost, da se poveča turistični promet na območju občine, ki je znana po svojih naravnih lepota. Pri pospeševanju turizma imajo močan vpliv tudi planinska društva s svojimi postojankami, za katera je potrebno, da razširjajo svojo dejavnost v sedanjem smislu. Z izgraditvijo velike mednarodne ceste Celovec — Ljubelj — Tržič — Podbrezje, bo postavljena možnost privabljanja večjega števila inozemskih gostov v Tržič, če tudi za prehodno le ure trajajoče bivanje. Tudi Turistično društvo mora svojo dosedanjo dejavnost še močno povečati, zlasti pri sodelovanju z drugimi organizacijami ob priliki velikih prireditvev, kot so zimske prireditve na Zelenici ter letne avto-moto dirke na Ljubelju.

OBRтна IN KOMUNALNA PODJETJA

Na področju občine je leta 1957 obratovalo 9 obrtnih gospodarskih organizacij in 108 obrtov v zasebnem sektorju. Navedeno število obrti ne zadostuje dejanskim potrebam in obrt v občini še ni dosegla predvojnega stanja. Skupno je bilo zaposlenih leta 1956 307 oseb in se predvideva, da jih bo leta 1961 349. Bruto produkt je znašal leta 1956 344.433.000, leta 1961 pa bo znašal 450.121.000 dinarjev. Narodni dohodek pa je znašal leta 1956 118.870.000 din, leta 1961 pa bo znašal 158.241.000 dinarjev.

Za razvoj obrti so potrebna investicijska vlaganja v vsoti 21.238.000 dinarjev. Mesarsko podjetje Tržič bo nabavilo zaprt lažji kamion za razvažanje mesa in mesnih izdelkov, prav tako pa bo podjetje »Pekarija« nabavilo zaprt lažje motorno vozilo za razvažanje kruha in peciva. V to podjetje to je Pekarijo je bilo v letu 1957/58 investirano 32.813.000 dinarjev. Za adaptacijo Cankarjevega doma, kjer ima svoje prostore tudi podjetje »Kino« Tržič, se predvideva 15.000.000 dinarjev. Podjetje »Kino« bo z najetim kreditom 30 milijonov dinarjev zgradilo novo kino-dvorano. S tem se bo število obiskovalcev kina povečalo od dosedanjih 181.000 na 200.000 oseb.

To je nekaj kratkih in bežnih podatkov iz obširnega perspektivnega plana občine.

Na kraju je treba povedati še to, da bo še v letošnjem letu dokončanih in izročeni svojemu namenu precej stvari to je objektov o katerih govori plan. Tako bo n. pr. za občinski praznik, ki ga praznujejo Tržičani 5. avgusta otvoritev 5 sodobno opremljenih trgovskih gostinskih lokalov v novem bloku na Ravnah. Ti prostori so sodobno opremljeni tako, da lahko služijo v celoti svojemu namenu. Sredstva za opremo je dala občina. Prav tako bo do tega časa dokončana elektrifikacija Visoče — Hudi graben, kar se že tako dolgo in željno pričakuje. Prav tako pa bodo do tega časa tudi dokončani in urejeni novi prostori za zobno in splošno ambulanto. S temi in še z malimi drugimi stvarmi bodo Tržičani praznovali letos občinski praznik.

P I S M O U R E D N I Š T V U

Ko praznujemo obč. praznik 5. avgusta in pa mednarodne dirke na Ljubelju, bodo po našem mestu visle zastave in okrasili bomo izložbe naših trgovin in mesnic.

Dovolite mi tov. urednik nekaj pripomb.

Ali ni že skrajni čas, da si lastniki večine hiš na Trgu svobode in pa tudi v stranskih ulicah našega mesta omislijo vendar že enkrat nove, dostojnejše zastave. To, kar sedaj izobešajo ob drž. praznikih raz svojih hiš, ni več podobno zastavam, ampak nečemu drugemu. Saj danes pri večini teh »zastav« ni mogoče ugotoviti niti barv. Pa tudi ve-

likost ni primerna. Mislim, da je to že skrajna malomarnost, posebno danes, ko je vendar tekstilnega blaga na pretek in ga je možno kupiti kjerkoli. V Tržiču pa imamo tudi krojaško delavnico, ki bi znala zastave sešiti.

Tako pa nas je danes lahko sram, da ob dnehu, ko praznujemo svoje državne praznike ali pa ko so v Tržiču razne prireditve, zlasti take mednarodne kot je n. pr. dirka na Ljubelju in ko je v našem mestu veliko tujcev in celo izomzemcev, da vidijo, kako malo znamo spoštovati naše nacionalne svetinje.

Ali ne bi tu rekel svoje besede tudi občinski ljudski odbor, kot

Razpis delovnih mest

Komisija za uslužbenske zadeve ObLO Tržič na osnovi 164. člena Zakona o javnih uslužbenicah razpisuje v upravi ObLO Tržič ta-le prosta

delovna mesta

1. Tajnika ObLO
2. referenta za splošne zadeve;
3. referenta za zdravstvo,
4. kurirja.
- V oddelku za gospodarstvo:
5. Ekonomista,
6. gradbenega referenta,
7. gradbenega inšpektorja,
8. tržnega inšpektorja.
- V odseku za notranje zadeve:
9. Administrativno moč.
10. Referenta za izvenarmadno in predvojaško vzgojo.
- V odseku za delo:
11. Referenta za delo,
12. inšpektorja dela.

Pogoji: ad 1. visoka strokovna izobrazba, 5 let prakse v upravni službi, ad 2. srednja strokovna izobrazba, 3 leta prakse v upravnih poslih, ad 3. srednja strokovna izobrazba, 5 let upravne prakse, ad 5. srednja strokovna izobrazba, 5 let prakse v gospodarstvu, ad 6. višja strokovna izobrazba ali srednja strokovna izobrazba in 5 let gradbene prakse, ad 7. višja ali srednja strokovna izobrazba, 3 leta ali 5 let gradbene prakse, ad 8. srednja strokovna izobrazba in 5 let prakse v gospodarstvu, ad 9. dvoletna administrativna šola ali administrativni tečaj in 3 leta pisarniške službe, ad 10. srednja strokovna izobrazba in 2 leti prakse v upravnih poslih, ad 11. srednja strokovna izobrazba, 4 leta upravne prakse, ad 12. srednja strokovna izobrazba, 4 leta upravne prakse.

Pravilno kolkovane prošnje s kratkim življenjepisom in podatki o dosedanjem službovanju je vložiti v roku 15 dni po objavi tega razpisa na Komisijo za uslužbenske zadeve ObLO Tržič.

Razpis

Zdravstveni dom v Tržiču razpisuje delovno mesto soferja ZD.

Pogoji: voznik »D«-kategorije. Stanovanje ni na razpolago. Plača po uredbi. Nastop službe po dogovoru. Prošnja z življenjepisom, odnosno dokumenti pošljite upravi Zdravstvenega doma — Tržič.

jo je rekel pred leti, da so lastniki hiš prebelili fasade svojih hiš in s tem dali lepše lice Tržiču. Kaj mislite?

Ob tej priliki še nekaj! Lastnike hiš bi bilo potrebno tudi poučiti, kako se pravilno izobešajo slovenske odnosno državne zastave, ker jih je precej, ki tega ne znajo ali pa so skrajno malomarni.

Za konec pa še tole. Zelo neokusno je, da v izložbah po naših mesnicah postavljamo ob drž. praznikih slike in kipe, poleg pa visle mesni izdelki. Te izložbe naj se sicer primerno okrase z zelenjem, mogoče s parolami, slik in kipov pa naj ne stavljamo vanje.

J. Jenko: Petdesetletnica proge Kranj—Tržič

Boj za železniško traso proti Tržiču sega v začetna desetletja gradnje prvih železnic na Slovenskem. Dokler ni bila trasa med severno Stajersko in Jadranskim morjem končno veljavno določena, so tudi Korošci upali, da bodo deležni te gospodarske pridobitve. Zato so propagirali zvezo v Mariboru nastajajočo magistralo preko Celovca—Beljaka s Furlansko nizino. Tem propagandistom so se pridružili tudi razni posestniki rudnikov in fužin v dravski in labodski dolini in trgovski gremij v Celovcu. Ta gospodarska zveza je predložila že 9. januarja 1843 celovškemu zboru deželnih ustanov spomenico ter poudarjali prednosti trasiranja dvotirne proge po koroškem ozemlju; deželne ustanove pa so navduševali za odkup potrebnih zemljišč po zgledu štajerskih sovrstnikov. Toda predložena peticija je bila dne 26. septembra istega leta odbita. V tej odločbi pa je bilo udeleženi uradom naročeno, da najdejo sredstva in možnosti, da dobi Koroška železniško zvezo s Trstom.

Taka rešitev nujnega vprašanja je rodila dve stranki. Priladniki ene strani so se zavzemali za to, da se reka Drava regulira in po njej vozi; stranka deželnih stanov pa je zagovarjala zvezo z železniško progo Dunaj—Trst s priključkom nanjo v Ljubljani čez Ljubelj, kjer naj se zgradi predor. To idejo so podpirali tudi pristojni krogi na tedanjen Kranjskem. Vendar do izvedbe enega in drugega projekta ni prišlo. Omembe vredni je ta načrt, ko ugotavljamo, da je bila v tem programu prvič omenjena današnja ljubeljska proga. Zanimivo je, da v zgodovini železnic ne najdemo to progo kot lokalno s koncem v Tržiču, marveč vedno kot tranzitno železnico. In vendar živi ta proga danes kot slepa železnica s priključkom v Kranju in s končno postajo v Tržiču. Mestece Tržič je danes veliko gospodarsko središče, bilo pa je znano zaradi cestne zveze preko Ljubelja kljub velikim vzpetinam tudi že Rimljanom. V prvem razdobju v zgodovini slovenskega naseljevanja pot prek Karavank t. j. prek Podkorena in Ljubelja nima največjega pomena. Sele v dobi industrializacije Koroške, dovažanja in zamenjave blaga in živeža je oživela cesta, tako da je nameraval že zgodovinar Valvazor graditi na svoje stroške predor, da bi ustvaril ugodnejšo in krajšo zvezo med obema sosednjima vojvodinama. Toda to idejo je onemogočila epidemija kolere. Sele v času nemške okupacije v osvobodilni vojni so ujetniki zgradili pod Ljubeljem predor, ki dokaj skrajšuje in olajšuje pot čez ta del Karavank.

Do l. 1860 zgrajene proge so povzročile industrijsko ali tehnično revolucijo, kar pomeni zamenjavo ročnega dela s strojnimi obrtmi. Industrijski izdelki so začeli prihajati v večjih množinah v delo ter konkurirati domači obrti. Ljudje so raje segali po cenejšem tovarniškem blagu. Spričo tega je grozila brezposelnost. Ljudje so se iz-

seljevali in odšli »s trebuhom za kruhom«. Odločilno je bilo tedaj vprašanje gradnje železnic. S prevzemom dvotirne proge Dunaj—Trst po francoskem kapitalu je bil ogrožen razvoj alpskih in kraških tal, zlasti Trsta. Nova upravna družba je neizprosno izkoriščala svoj monopol. Prav tako je nastal že v začetku 60 let načrt nove, od južne železnice neodvisne proge. Že l. 1863 so mislili, da bo potekala proga prek Kranja, Tržiča, Ljubelja in dalje proti severu. Toda z dogovorom, da ima za vsako novo progo proti Jadrani prvo in odločilno besedo južna železnica, so zastopniki in privrženci privilegirane južne železnice znali take načrte preprečiti. Ljudstvo je pozdravljalo zamisel tako imenovane Rudolfove železnice, ki naj bi šla iz Celovca prek Ljubelja v Ljubljano. Iz tega časa obstoja o ljubeljski železnici pesem »Kranjski vozniški ljubelo železnico oznani«, ki se glasi: Bod' slaven Ljubel, belo solzan, Ne dalno že pride zelez'ca na dan, Ljubel se ustraši in zdehuje, Vozniki prijatli ste peli lepo. Vidim na levi spuščati en puh, je — meni terdijo, se vstrašim — železnice duh. Otrpne moj truplo za zmiraj čez to.

Rudolfova železnica — bodoča jadranska proga, teče od Donave proti Beljaku ima toliko ovinkov, da bi bila za ¼ daljša od obstoječe magistrale. Od Beljaka dalje gre proga v trasi sedanje gorenjske proge s priključkom v Ljubljani. S tem bi bila proga že pasivna in od južne železnice odvisna lokalna. Dne 10. 6. 1868 je bil zakon o gradnji gorenjske proge v državnem zboru sprejet.

S potekom trase gorenjske proge na levem in desnem bregu Save in v njeni okolici niso bili vsi zadovoljni. Po želji Tržičanov naj bi se speljala proga od Kranja dalje mimo Naklega, Križev, Kovora in v neposredni bližini gorenjske »Birminghama«. Takratni trg je bil upravičen to zahtevati. V njem in okolici nahajamo v tej dobi okoli 30 industrijskih podjetij. Med temi so obrati za predelavo železa, usnja, predilnica in barvarna. Toda industrija tokrat ni uspela. Koncesionar gorenjske proge dr. Toman je zagovarjal svoje rojake Kamnogičane in Kroparje, češ da ima Tržič ugodno železniško postajo v Podnartu. Tako je ostalo tretje najbolj razgibano mestece brez neposredne železniške zveze. Okoli leta 1870 se je pojavil nov projekt, ki naj bi spopolnil obstoječo avstrijsko železniško mrežo in povezal sever z jugom to je Vzhodno in Severno morje z Dalmacijo in s tem obe luki v Reki in Trst ter smer vzhod-zahod, s čemer bi dobila Ogrska potrebno železniško zvezo z Italijo. V projektu severjug je med drugimi progami, ki veže med seboj tudi progo Zeltweg—St. Vid ob Glini—Jezersko—dolino Kokre, Kranj—Škofjo Loko—Žiri—Hotedrščice—Razdrto—Senožeče—Divča—Bazovica—Trst. Na ta del ilirskih centralnih železnic je za našo nalogo važna stranska zveza Kranj—Tržič. Toda trgovsko ministr-

stvo (žel. min. je obstojalo šele od l. 1896) je priporočalo predilsko progo iz Trbiža preko Predila v Gorico za Trst, nekaj pristašev pa je imela proga Trbiž—Pontafel v Kanalski dolini. Toda pri tem je imela južna železnica svoje prste vmes. Po letu 1870/71 sta začeli Italija in Nemčija graditi nove alpske proge, ki so usmerile svetovno trgovino iz Sredozemlja na sever. S tem naj bi propadla tržaška luka. Zato naj teče nova proga povsem neodvisno od južne železnice iz Trsta preko Divače—Senožeč—Škofje Loke—Kranja—Tržiča—Ljubelja v Celovec in Launsdorf. Ta trasa povezuje najhitreje Jadran z industrijskimi predeli alpskih in sudetskih dežel. Hkrati pa je najvažnejša zveza Sredozemlja s Severnim in Vzhodnim morjem po otvoritvi Sueškega prekopa. Toda tudi ti podvigi so ostali brez rezultata.

Na 17. seji kranjskega dežel-

nega odbora dne 20. 1. 1886 je predlagal pobornik kranjskih železnic, državni poslanec baron Schwegel, naj se zveže Trst preko Hrpelje—Divča—Razdrtega do Škofje Loke in se priključi gorenjski progi morebiti tudi v Kranju se podaljša preko Tržiča pod Ljubeljem do Celovca. Obstoječa Rudolfova železnica se mora v Gornjem Koroškem in dalje proti Donavi skrajšati. Kakor odpade velik ovinek od Kranja ali Radovljice skozi Ljubelj preko Celovca v Glandorf, ravno tako naj se skrajša proga Talheim — Rottermann. Tretje skrajšanje naj se doseže z novo progo Trst—Hrpelje—Divča in z zgraditvijo železnice preko Razdrtega do Škofje Loke oziroma Kranja. Tako se skrajša pot na 152 km. Z gradbenimi deli naj bi pričeli pri Divači, hkrati pa tudi na progi Kranj—Tržič, ker bi bilo za dovršitev predora pod Ljubeljem potrebno več časa. Tako ima naša jubilejna

VELIČASTNA PROSLAVA POL

Lepo število prebivalstva se je že v zgodnjih jutranjih urah v nedeljo 6. julija zbralo pred slavnostno okrašenim tribuno pred postajnim poslopjem. Postaja kot ostali objekti so bili na dan zelo lepo okrašeni, vse je bilo nared in zatorej zasluži delovni kolektiv postaje vse priznanje s šefom postaje tov. Francetom Erzarjem in predsednikom delavskega sveta tov. Srečkom Balantičem na čelu. Okoli osme ure je privozil slav-

ZKJ in Občinskega odbora SZDL itd., tov. Rudiya Hrovatiča, zastopnika Turističnega društva ing. Milana Stera ter vse ostale kakor tudi navzoče občinstvo. Še posebej pa je bila izrečena prisrčna dobrodošlica častnim stanovskim gostom Jugoslovanske železnice in je njihova navzočnost še posebej prispevala k slavnostnemu vzdušju tega dogodka. Tako so nas počastili s svojo udeležbo direktor direkcije Jugoslovanskih železnic Ljub-

Pogled na slavnostno tribuno ob pozdravnih govorih častnih gostov

nostno okrašen vlak na postajo z gosti, katerim je predstavnik delavskega sveta postaje Tržič izrekal dobrodošlico. K slavnostnemu razporeženju je še posebej prispevala železniška godba iz Ljubljane, ki je ves čas igrala poskočne, vedre koračnice. Tov. Srečko Balantič, je takoj po prihodu častnih gostov otvoril slavnost in ob tej priliki še posebej pozdravil častne goste: zastopnika okraja Kranj tov. Dušana Horjaka, tov. predsednika ObLO Lovra Cerarja, zastopnika MK

ljana tov. Danijel Lepin, predsednik republiškega odbora sindikatov železničarjev tov. Bagatelj, predsednik delavskega sveta ZTP tov. Janez Terkaj, načelnik občega oddelka ZTP tov. Bogataj Lojze ter predstavniki železniškega kolektiva iz Kranja. Po pozdravnih besedah častnim gostom in navzočemu občinstvu so sledili govori o zgodovini železnice ter o pomenu današnjega praznika, ki so jih podali predstavniki železnice in oblasti itd. Po slavnostnih govori

(Ponatis iz »Železniškega vestnika«)

proga en projekt več. Toda ta zamisel ni našla na pravem mestu pravih razumevanja. Zato so se odločili tržiški industrialci samoiniciativno rešiti vsaj prevoz tovornega blaga. Izdelan je bil projekt za gradnjo normalnotirne železnice z izhodom na priključni postaji v Kranju z nadaljevanjem sedanje obstoječe trase do Naklega in odtod z uporabo državne ceste. Čeprav je bilo za gradnjo predvidenega dovolj kapitala se Tržičani niso mogli sprizniti s tako zamisljo. Zahtevali so progo, ki naj bo urejena za blagovni in potniški promet.

V začetku zadnjega desetletja XIX. desetletja je postal projekt ljubeljske proge posebno pereč. Deželni odbori, trgovske zbornice severnih avstrijskih pokrajin, posebno pa zastopniki Koroške, Kranjske in Trsta, so odločno zahtevali, da se zgradi najkrajša in od nobene druge železniške uprave odvisna zveza s Trstom na poti od Celovca čez Karavanke, Kranj, Škofjo Loko in Diva-

čo. Projekt je študirala generalna inšpekcija državnih železnic, ki je zaprosila geologa F. Tellerja, da da svoje mnenje o geoloških razmerah na tem poteku. Trgovinsko ministrstvo si je zamislilo ljubeljsko progo kot glavno železnico II. vrste s pogonom mešanega sistema, t. j. adhezija in zobčasti pogon po sistemu Abt. Ta varianta ima razen drugih zamišljenih tras proti Trstu svoj odcep v Celovcu in teče mimo Žihpolja. Tu bi začela prva strmina z največjim padcem 45 promilov v Rož do postaje Rožentaver. Nato se dvigne z vzpona 45 promilov v v treh odsekih, ki so ločeni po postaji Podljubelj in izogibališču Sopotnica. Tretji odsek zaključuje Št. Lenard, nakar sledi 4845 m dolg predor. Na južni strani je prva postaja Sv. Ana. Proga se spušča z enakim padcem 45 promilov ter ima dva odseka, prvega zaključuje izogibališče Dobrin, drugega pa postaja Tržič. Tu preneha zobčasti Abt sistem. Trasa nadaljuje pot v padcu 18,3 promila mimo vasi Duplje,

Naklo z mostom čez Savo v Kranj. Dolžina zadnjega dela znaša 15 km. Gradbeni stroški po km so predvideni 8670 gold.

Proga z adhezijo gre iz Celovca tudi mimo Žihpolja ter se spusti ob Humberškim klanecu do Svetne vasi. Trasa se nasloni na severno pobočje Karavank do vstopa v dolino potoka Borovnica oz. Ljubeljskega jarka, kjer se začne pri postaji Bistrica-Gorenje na vzhodnem pobočju dvigati z nagibom 25 promilov in poteka mimo postaj Ljubelj, Sopotnica in na severni strani Št. Lenard. Med zadnjima postajama je še 2530 m dolg predor. Pod prelazom vodi 4680 m dolg ljubeljski predor, večino pa že v padcu 14 promilov. Od postaje Sv. Ana na kranjski

strani pada dvotirna proga v dolžini 11.250 m do gorskega izrasta neposredno pred dnom doline, ki ga premaga z 350 m dolгим predorom. V dolini Bistrice se trasa razplete z dokajšnjo pentljo, dokler ne doseže postaje Tržič. Od tu dalje ima tudi trasa podaljšek do Kranja. Odcepna postaja na progi Ljubljana-Trbiž je bila predvidena v Besnici med Kranjem in Podnartom. Od Tržiča dalje bi se vila proga v koritu Bistrice do Besnice. Na mah so se pojavili pomisleki pri trgovinskem ministrstvu spričo obratno-tehničnih vzrokov, češ da so strmine prevelike in da leži v višini 813 oz. 767 m predor previsoko, kar bi bilo v škodo razvoju prometa.

(Konec prihodnjic)

Pred premiero drame »VRNIL SE JE«

V okviru občinskega praznika bo dramska sekcija DPD Svobode v Tržiču uprizorila 9. avgusta 1958 ob 20. uri v dvorani Cankarjevega doma dramo iz prvih povojnih let »Vrnili se je«.

Pisatelj in dramaturg Emil Frelich je dramo zgradil na resničnem dogodku. Mlada žena je zaman čakala, da bi se njen mož vrnil iz nemškega taborišča. A pričakala je le obvestilo, da je izčrpan umrl — še ena žrtev gestapovskih zločinov.

Čas celi rane, dnevi beže. Iz nemškega taborišča pride k njej možev prijatelj. Njegova osame-

lost in zapuščenost gane njeno srce in...

Kako strašna pa je resnica, ko žena izve, kdo je njen drugi mož, ko se vrne njen prvi slep, bežen — mož, ki je vse svoje upanje zgradil na prepričanju v njeno zvestobo.

Dejanje se godi v malem mestecu ob avstrijski meji.

Dramo je zrežiral naš priljubljeni požrtvovalni igralec Dolfe Anderle. V njej igrajo: Tea Mozetičeva, Slavko Primožič, Ivo Bergant, Ivanka Hvaličeva, Mara Smoletova in Karel Smole.

STOLETNIČE TRŽIŠKE PROGE

rih je sledil spredov z godbo na čelu v dvorano TD Partizan, kjer se je slavnost nadaljevala s kulturnim programom.

Recitator tov. Prosen iz Ljubljane je v ta namen lepo sestavil spored recitacij z dodanim komentarjem. Prešernovo pesem: Zelezna cesta sta dinamično in s poetičnim zasnosom lepo prednašala rutinirana recitatorja-domačina Dorca Kraljeva in Dolfe Anderle, ki sta bila obblečena v narodnih nošah in tako

s svojim prodornim in lepo lirčno obarvanim glasom lepo odpel tri narodne pesmi. Klavirsko spremljavo je oskrbela prof. Olga Erzenova.

Po končanem kulturnem sporedu, ki je bil lepo podan v splošno zadovoljstvo občinstva je sledila zakuska in zabavni del slovesnosti. Ob tej priliki je omembe vredna človekoljubna gesta šefa postaje, ko je predstavil občinstvu veterana-železničarja, ki je ves ginjen povedal

Sedanji kolektiv železniške postaje Tržič s šefom postaje tov. Francetom Erzarjem (četrti od leve) in predsednikom del. sveta tov. Srečkom Balantičem (tretji od leve) ter veteranoma (deveti in dvajseti od leve)

še posebej pripomogla k pristnosti domačega-narodnega obeležja. Zupančičevo: Z vlakom je recitiral tov. Prosen z vsebinsko dognanostjo. Isti recitator je z lirčno in subjektivno patetiko izvajal Borovo: Kolesa teme. Pevske točke pa so izvajali tov. Janko Justin, baritonist, ki je občuteno in s pravih podajanjem odpel vedno lepo in učinkovito Bučarjevo pesem: Delavec. Tenorist Rudi Kavčič, pa je

nekaj besed o delu in življenju pred 50. leti in se obenem zahvalil za to pozornost, da so njega kot ostale veterane povabili na to slovesnost. Ob zvokih renomiranih tržiških glasbenikov tov. Vitala Ahačiča (harmonika), tov. Kinka (kitara) in Francita Goričana (tokrat kontrabas) se je navzoče ljudstvo dokaj lepo sprostito ob petju in plesu domačih napevov.

»CINEMASCOPE« TUDI PRI NAS

Filmska tehnika je v splošnem napredovala po vsem svetu. Postopoma napreduje tudi v naši državi in odstranjuje stari način prikazovanja filmov.

V mnogih, še posebno pa v večjih mestih, maletimo že na novo tehniko prikazovanja in na filme, posnete v različnih novih sistemih. Vsi ti sistemi omogočajo človeškemu očesu manj ali več močnejši vpliv, razbijajo meje normalnega platna in omogočajo obširnejšo vidljivost.

Za prikazovanje filmov v cinemascope sistemu (svetlobni ton), ni potrebna nobena posebna tehnika, temveč se lahko adaptirajo že obstoječi projektorji. Potrebni so samo novi objektiv, večje platno in razširitev projekcijskih oken.

Da ne bi zaostali v tej tehni-

ki, smo se odločili tudi mi, da stopimo v vrste kinematograf, kateri so že pristopili k izvajanju odnosno k prikazovanju filmov po novih sistemih.

Po predvidenem planu, seveda kolikor ne bo tehničnih ovir, bomo prvi cinemascope film s svetlobnim tonom na širokem platnu prikazali 1. do 4. avgusta t. l. in to ameriški cinemascope barvni film »Belo pero«.

Omenjeni film bo v okviru programa občinskega praznika. Moramo poudariti, da je pri cinemascope sistemu širina slike dvakrat večja od sedanje normalne.

Zaradi zvišanja najemnine filmov smo primorani zvišati cene vstopnicam od 1. avgusta dalje tega leta za 10 dinarejv.

Uprava kina

V NEKAJ VRSTICAH . . .

Na praznik Dneva vstaje je bil trinadstropni stanovanjski blok s 16. stanovanji na Ravnah dan svojemu namenu...

Za občinski praznik bo odprt trgovsko - stanovanjski blok na Ravnah, ki bo imel naslednje poslovalnice: prodajalno kruha in mlečnih izdelkov, trgovino z mešanim blagom, mesnico, trgovino z zelenjavo in sadjem ter buffet...

Za občinski praznik bodo Visočje dobile električno razsvetljavo...

Gradi se nov železobetonski

POSREDOVANJA

Za trgovino na Slapu rabimo trgovskega pomočnika ali pomočnico. Interesenti naj se javijo pri Kmetijski zadrugi Sv. Katarini.

Kmetijska zadruga Sv. Katarina pri Tržiču

most čez Bistrico na Slapu (pri Dovžanu).

Bombažna predilnica in tkalnica v Tržiču gradi večjo stanovanjsko stavbo, ki bo imela 13 družinskih in 12 samskih stanovanj na Balosu (Ulica heroja Bračiča)...

Tovarna čevljev PEKO gradi dva stanovanjska bloka po štiri stanovanja v Križah...

Tovarna Peko je pričela s temeljnimi deli za gradnjo večjega tovarniškega objekta poleg dosedanje stare tovarne pri kolodvoru...

Izgubila sem denarnico v trgovini pekarije na Koroški cesti z raznimi osebnimi dokumenti. Najditelja vljudno prosim, da jih vrne, ker jih nujno rabim.

Marija Svab Brezje pri Tržiču 14.

POMEMBEN KULTURNI JUBILEJ

Ustanovljena je bila godba na iniciativo določenega števila mladih ljudi — ljubiteljev glasbe, ki so prvi zaorali ledino. To so bili: Rudolf Ahačič, Jožef Mežek, Kozma Klofutar, Fric Leskovar, Peter Zupan in Stanko Oblak. Godba je pričela z delom meseca oktobra 1927. Poučevanje je prevzel Rudolf Ahačič ob pomoči njegovega brata Antona. Tako je godba dobila prvega kapelnika. S pridobitvijo primerne prostora za učenje se je pričelo s teoretičnim in praktičnim poukom. Vzdrževanje godbe so prevzeli takratna Tržiška hranilnica in posojilnica, nadalje usnjarska zadruga RUNO ter podjetje Glanzmann in Gassner (sedaj Bombažna predilnica in tkalnica). Del stroškov za vzdrževanje so prevzeli sami godbe-

vega kapelnika, saj je še celo nedelja in praznik postal njegov delovni dan, posvečen temu lepemu delu. Vmes pa je sem in tja posegla kruta roka usode. Kot žrtve snežnih plazov pod Storžičem leta 1937 so postali med drugimi tudi naslednji vestni godbeniki: Rudolf Plajbes, Jože Mladič in Janez Plajbes. Potekala so leta... in prišlo je tisto usodno leto — 1941 OKUPACIJA!

Kruta okupatorjeva roka je posegla v vrste godbenikov. Med prvimi so okusili kulturo nemškega nadčloveka sam kapelnik, ki je bil s celo družino izgnan iz rodnega kraja. Padale so žrtve fašističnega terorja (tov. Mežek Jožef in Dolinar), mučeniško pot v koncentracijskih taboriščih so nastopili tov. Zupan Ig-

na sekcija tedanjega Krajevnega sindikalnega sveta, kasneje pa sekcija Sindikalnega kulturno-umetniškega društva »Ivan Cankar«. Vztrajno in nesebično delo kapelnika na eni strani in zavzetost večine godbenikov je pripomoglo, da se je godba iz leta v leto krepila tako kvalitativno kot kvantitativno. Godba beleži od osvoboditve dalje nbroj nastopov, koncertov, tekmovalj in gostovanj. Višek svojega dela je godba afirmirala s tem, da je iz vseh članov godbe bilo moči sestaviti kar dve skupini godb. Če še poudarimo dejstvo, da je kapelnik vse to delo opravil po večini prostovoljno-volontersko, potem lahko šele presodimo njegovo idealno predanost temu kulturnemu udejstvovanju. Po reorganizaciji SKUD-ov je

Gorenjski likovniki so razstavili svoja dela v Tržiču

Nedavno je Svet DPD Svoboda in prosvetnih društev okraja Kranj organiziral razstavo ob pomoči tukajšnjega DPD Svobode — likovne sekcije razstavo domačih likovnikov z Gorenjske. Največ del k razstavi so prispevali likovniki z Jesenic: Peter Gasar, Janko Korošec, Tone Tomazin, dr. Ivan Močnik, Čedo Djurič, Franc Krajcar, Franc Jeme, Jože Cebulj. Tine Markež, Cvetko Zupan, Nika Hafner, Franc Dolinšek, Pavel Lužnik, Milan Čučnik, Tomo Železnik in Pavel Smolej.

Vsi navedeni so svoja dela slikali odnosno ustvarjali svoja dela v različnih tehnikah tako v olju, akvarelu, tempera, v žgani glini, v mavcu, v kvasu, tuštrski, sepia-trski. Prav tako so bile zaznavne razne smeri — tako v realizmu kot v modernejših stvaritvah (impresionizmu itd. Likovnik Ljubo Zupančič z Bleda pa je razstavil številna svoja dela v tempera in tušni tehniki. Iz Kranja pa so se nam predstavili s svojimi deli naslednji amaterji: Edo Resman, Adi Kesser, Milena Iskra, A. Stirn in Emil Stern. Le-ti so razstavljali svoja dela v olju, v studiju-risbi, v lesorezu, akvarelu in v suhi igli. Tudi slog je bil pri njih raznovrsten. Se posebej pa so pritegnili pozornost naši domači tržiški likovniki. Razstavljali so: Blaž Šter, A. Semič, Stefan Brezavšček in Janko Meglič. Njihova dela so bila izdelana v tehniki olja, akvarela tempera in v risbi. Vse slike naših domačinov so zapustile prijeten vtis pri gledalcih. Iz njih diha predvsem realizem in stvarnost. Škoda, da na tej razstavi nismo videli več del nam že dobro znanega domačega umetnika-slikarja Blaža Štera, ki vedno močno učinkuje na gledalca njegov izrazit realistični slikarski ambient. Najbolj plodovit pa je bil vsekakor Janko Meglič, ki je razstavil kar šest del v različnih tehnikah. Tudi on kaže resnost stremljenja po napredku v ustvarjanju na tem umetniškem področju. Narodni Stefan Brezavšček pa je že našemu občinstvu znan, saj je že večkrat razstavljaval svoja dela. Vsem našim domačim samorastnikom želimo mnogo uspehov.

Razstava je vsekakor dosegla svoj namen, kajti številni obiskovalci so dokazali, da se zanimajo za umetnost ljudskih slikarjev, sami pa si širijo tudi svoje duhovno obzorje. Našim likovnikom pa dajejo moralno izpodbudo za še nadaljnjo uspešno ustvarjanje in poustvarjanje v splošno družbeno korist.

KINO

2.—4. avgusta ameriški barvni CSP film »BELO PERO«.

5.—6. avgusta kitajski film »MATI«.

7.—8. avgusta ruski barvni film »OTELO«.

8.—10. avgusta franc. jugoslovanski koprod. CSP film »GUBIAH«.

12.—13. avgusta jugoslov. nem. koprod. barvni film »DEKLETA IN MOSKI«.

14.—15. avgusta francoski film »TO JE ZORA«.

PRVI ČLANI GODBE PRED 30 LETI

Sede (od leve proti desni): Ignac Tišler, Jožef Mežek, Ribič, Jože Smolej in Jože Tišler

Stoje: — I. vrsta: Peter Zupan, Karel Kunst, Kozma Klofutar, Pavel Kralj, Franc Frantar, kapelnik Rudolf Ahačič, Fric Ahačič, Slavko Prešeren, Nadko Salberger in Janez Golmajer

II. vrsta: — Franc Podlipnik, Miha Zaletel, Franc Klofutar, Karel Klofutar, Franc Jakopič, Maks Poljanšek in Stefan Ovsenar

III. vrsta: — Karel Štucin, Janez Smolej in Franc Klemenc

niki s svojimi članskimi prispevki, kot tudi drugi podporni člani tega društva. Pravo delo se je pričelo s 1. februarjem 1928, ko so godbeniki prejeli v roke popolnoma nove pihalne instrumente tvrdke Lidl iz Brna na Češkem. S posojilom Tržiške hranilnice in posojilnice jim je bila s tem omogočena nabava teh instrumentov. Člani godbe so postopoma s svojimi članskimi prispevki odplačevali dolg, narkar so ti instrumenti postali njihova last odnosno last tedanjega Godbenega prosvetnega društva. Kmalu so prebrodili začetne težave, kajti treba je bilo začeti takorekoč iz nič — saj večina godbenikov - novincev ni imela nobene glasbene predizobrazbe. Z idealno požrtvovalnostjo kapelnika Rudolfa Ahačiča ter njegovih zvestih godbenikov je že po nekaj mesecih učenja prišlo do prvega javnega nastopa. Tako je med drugim godba sodelovala na prvomajski proslavi leta 1928. Godba se je iz leta v leto izpopolnjevala, vrstili so se nastopi, koncerti in podobno, vstopali so novi godbeniki, delo je postalo obširnejše in zahtevnejše, vse breme je odpadlo na neutrudljivi-

nac, Štucin Karel, Klofutar Karel in drugi. Redčile so se vrste godbenikov. Le-ti so častno izpolnili svojo domovinsko dolžnost, pa tudi drugi so postopoma opustili delo pri godbi — nastal je kulturni molk! Preostali godbeniki so v bojznosti, da bi godbeni instrumenti ne prišli v roke okupatorja poskrbeli, da so le-ti prišli v roke našim hrabrim borcem NOV. To skrb sta predvsem prevzela godbenika veterana tovariša Pavel Kralj in Kozma Klofutar, ki sta odnašala glasbila v partizanske postojanke v Jendol. Klicu domovine se je odzvala tudi večina godbenikov, ki so odhajali v gozdove. Napočil je končno težko pričakovani dan zmage in osvoboditev. Tega dne se Tržič še posebej spominja, ko je z osvoboditelji vred prikoralaka tudi tržiška godba.

Osvoboditev je na novo poživela delo v vrstah godbenikov. Iz pregnanstva se je vrnil njihov neutrudljivi kapelnik Rudolf Ahačič. Začelo se je novo življenje v godbi. V njo so ponovno vstopili nekateri preživeli godbeniki. Njihove vrste pa so pomladili mladi novinci-godbeniki. Godba je postala samostoj-

godba postala pred leti član sedanjega DPD Svoboda. Krivično pa bi bilo, ako bi prezrli na drugi strani še danes živeče veterane-godbenike, ki že dolgo vrsto let še vedno aktivno sodelujejo pri godbi. To so predvsem zvesti člani godbe: tovariši Pavel Kralj (namestnik kapelnika), Kozma Klofutar, Karel Štucin, Stefan Ovsenar, Karel Klofutar, Franc Podlipnik, Janez Golmajer, Jože Rožič, Ignac Zupan, Jože Špehar — katerim velja vse priznanje.

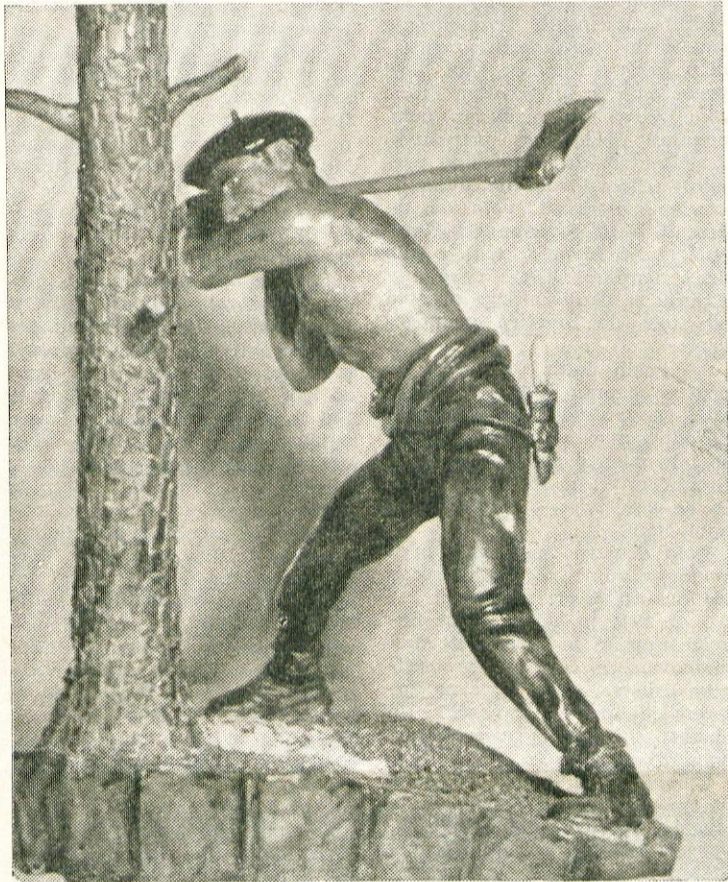
Pred leti pa je zaradi starosti in utrujenosti tov. Rudolf Ahačič, dolgoletni prvi kapelnik odločil dolžnost vodje godbe in mu ob tej priliki vsa tržiška javnost še enkrat izreka najlepšo zahvalo in priznanje za vse njegovo delo, ki ga je opravil v tem dolgem razdobju.

Na njegovo mesto je stopil mladi kapelnik tov. Franc Šarabon, ki ob pomoči tovarišev Pavla Kralja, Marjana Sajovica in Franca Podlipnika, nadaljuje tradicijo in jim želimo pri njihovem delu mnogo uspehov — jubilarom-godbenikom pa vsem prisrčne čestitke!

SVOJEVRSTNA RAZSTAVA

Boris Kamenović, vojni invalid iz Beograda je v dvorani Svobode v Trzinu priredil zanimivo razstavo umetniških del tako skulptur, faune in flore. Ta ljudski umetnik zasluži posebno pozornost in občudovanje z ozirom na svojevrstno tehniko ustvarjanja in poustvarjanja. Vse

deleženo polno laskavih priznanj, tako predstavnikov našega družbenega-političnega življenja, kot umetnikov in ostalih vidnih osebnosti, tako domačih kot tujih gostov. V »Knjigo vtisov« so med drugimi vpisali svoje vtise dr. Tomaž Furlan, šef Zdravilišča na Golniku, nadalje Svetov-

Boris Kamenović: Delavec pri sečnji drevesa
(Skulptura izdelana iz kruha)

skulpture odnosno razstavni predmeti so izdelani iz kruha (sredice) in je skoraj neverjetno kako je mogoče iz tako enostavnih primitivnih sredstev mogoče ustvariti takšne umetnine. Da je treba pri takšnem delu tudi obilico potrpljenja in samopremagovanja za doseg svojega cilja je odveč govoriti. To pa zmore le umetnik, ki je ves predan umetniškemu poustvarjanju. Avtor je bil svoječasno tudi pacient Zdravilišča na Golniku. Po ozdravitvi pa sedaj organizira razstave svojih izdelkov širom Slovenije, kasneje pa še po vsej Jugoslaviji. Da ima polno občudovalcev, to priča že sam obisk in še posebej »Knjiga vtisov«. Iz nje razvidimo, da je avtor

na mednarodna zdravstvena organizacija OZN, ki se je nedavno mudila na obisku na Golniku. Ob tej priložnosti so delegati iz Francije, Libanona, Spanije, Poljske, Grčije, Brazilije, Argentine, Irana in Indije vpisali same superlativne izjave o tem umetniku. Se posebej je pomembna izjava našega znanstvenika prof. dr. Saviča. Tem se pridružujejo še številne znane osebnosti kot etnograf Möderndorfer, akad. slikar-grafik Zoran Debeljak, številni inozemski turisti iz Švice, USA in drugod. Skratka, razstava je zaslužila vso pozornost in je prav da jo je tudi naše tržiško občinstvo v velikem številu obiskalo in s tem dalo priznanje temu samoniklemu ljudskemu umetniku.

„Mir nad Trzinom“

»Sodobna pota« glasilo Zveze Svobod in prosvetnih društev Slovenije prinaša v 5. številki letošnjega letnika članek pod gornjim naslovom, ki ga v celoti posredujemo Trzinčanom, ker menimo, da je aktualen in da bi zanimal naše bralce:

Ker v zadnjem času precej pogosto obiskujemo naša društva, da se seznanimo z njihovim delom, težavami in uspehi, obenem pa jim svetujemo in po-

magamo pri nadaljnjem delu, smo obiskali tudi Svobodo v Trzinu in se pozanimali, kakšni so vzroki, da društvo ne deluje.

V večini primerov so problemi naših amaterskih društev enaki, vendar sta dva, ki se z njima najčesteje srečamo: ali ni denarja, kar je največkrat, ali pa ni prostorov za delovanje. Podobne težave s prostori ima tudi Svoboda v Trzinu, kjer imajo sicer dve dvorani: lastnik prve je

podjetje Kina, druga pa je za gledališke in podobne prireditve baje neuporabna. Edina prostora, ki jih ima društvo, sta skromna čitalnica in šahovska soba. Dramska družina pa ima vaje po vseh mogočih prostorih, šolskih razredih, raznih pisarnah in celo po privatnih stanovanjih. Vaje na odru pa so mogoče le po deseti uri zvečer, ko je konec zadnje kinopredstave in se potem zavlečejo pozno v noč. Možnosti za delovanje dramske družine so resnično majhne, toda tudi te možnosti niso izkoriščene, ker je komisija prepovedala zaradi slabe električne napeljava na odru vse prireditve, razen kina. Prepoved traja že precej dolgo in bi najbrž še trajala, da ni eden izmed članov dramske družine prostovoljno vsako popoldne popravljaval napeljavo, ki je, upamo, sedaj že popravljena. Ne gre le za to, da dramska družina ne more delati. Zaradi te malomarnosti tudi drugi niso mogli ničesar prirediti. Težko se je potolažiti z mimijsko, da je bila edina prireditev v vsej sezoni koncert glasbene šole iz Kranja. In kdo je temu kriv? Kdo ve odgovoriti, zakaj v Trzinu že leto dni ni bilo nobene druge prireditve razen kina in javne radijske oddaje? Odgovor bi zanimal verjetno tudi Trzinčane, ki so pri tem najbolj prizadeti. Cigava dolžnost je skrbeti za prosvetno dejavnost v okraju, kjer društvo deluje? Ali je to dolžnost samo društva ali vseh prosvetnih delavcev ali Okrajnega sveta za kulturo? Najbrž so za to poklicani eni kot drugi. Če daje občina društvu sredstva, jih ne daje zato, da društvo pač obstaja, ampak da preko njega posreduje svojim prebivalcem kulturne dobrine.

Trzin je kraj, ki je za svojo velikost industrijsko močno razvit. V njegovih tovarnah je zaposlenih okoli 7000 delavcev. Ima svojo glasbeno šolo, dve osemletki, vajensko šolo, svoj časnik, revijo Trziški tekstilec. Omenimo lahko še Turistično društvo, ki baje dobro opravlja svojo dolžnost. Razen tega imajo tudi knjižnico. Zato bi pričakovali v Trzinu živahno in razgibano kulturno življenje. Vendar še zdaleč ni tako. Potrebno bi bilo, da v prosvetno dejavnost posežejo tudi sindikalne podružnice tržiških tovarn, ki se vse premalo udeležujejo na kulturnem področju. Tovarne in sindikalne podružnice bi lahko iz svojih virov nudile svojim delavcem marsikakšno prireditev, s čimer bi prav gotovo pomagale razgibati kulturno življenje v Trzinu. Za zgled naj navedem novomeško tovarno Novoteks, ki je pripravila vse potrebno, da bo Mestno gledališče iz Ljubljane vse svoje predstave odigralo tudi v Novem mestu za njihove delavce. Mislimo, da je to pomenoma vredno in z ozirom na ekonomske pogoje v Trzinu laže izvedljivo.

Dosti smo slišali o tem, da so Trzinčani vneti obiskovalci filmskih predstav in da se ne zmanjajo dosti za druge prireditve. To velja posebno za mladino. Morda je to res! Dejstvo pa je, da so v Trzinu tudi ljudje, ki se vozijo v Ljubljano na gledališke predstave in da bi si tudi doma radi ogledali kakšno predstavo. Če je večino prebivalcev v Trzinu prevzel film, se je pač treba zavedati, da živimo v času

filma in televizije. Ritem življenja je hitrejši in okus ljudi je vedno zahtevnejši, zato se bo morala prosvetna dejavnost usmerjati po tej poti.

Včasih so imeli v Trzinu dva pevska zbora. Danes pa je od tega ostalo 15 ljudi, od katerih jih 8 na teden pride na vaje, pa še ti bolj zato, da zapravijo čas. Sploh je nediscipliniranost članov velik vzrok za nazadovanje, posebno pri godbi. Neredno prihajanje na vaje onemogoča vsak napredek. Kapelnik nam je dejal, da nekaterih članov že po tri mesece ni na vaje in da pridejo edino takrat vsi, kadar je pogreb ali proslava. Upanje je, da se bo z mladim kadrom, ki ga vzgaja godba sama, stanje popravilo. To upanje je toliko večje, ker kaže mladi kapelnik veliko volje do dela in tudi sam upa, da bo godba spet taka kot je bila nekoč.

V prosvetno dejavnost spada tudi izobraževanje. Zato je izobraževalna sekcija v društvi ena izmed tistih, ki lahko mnogo doprinese k širjenju kulturnega ozorja slehernega človeka v našem podeželju, čeprav po nekaterih naših društvi prevladuje mnenje, da je glavna dramska družina, ostalo pa je privešek. Če potrebuje dramska družina za svoje delovanje dvorano, je za predavanje dovolj šolski razred ali kak drug primeren šolski prostor. Toda v Trzinu tudi ta sekcija slabo ali skoro nič ne deluje. Na vprašanje, zakaj ne deluje, so skomignili z rameni! Dostikrat slišimo, da so predavanja slabo obiskana, da se ljudje zanje ne zanimajo in podobno. Toda to še ni vzrok, da bi bila nepotrebna. Treba je najti način in temo, ki bo ljudi pritegnila.

Ravno tako nepogrešljiva pri izobraževanju je prav gotovo tudi knjiga. Ze vsa leta po vojni se trudimo, da bi knjigo čim bolj razširili in približali ljudem. V ta namen smo začeli ustanavljati vaške knjižnice. Vendar teh knjižnic ponekod ne izpopolnjujejo več sproti. Knjige, ki so pa v knjižnicah, so v slabem stanju in v glavnem že prebrane. Tako je tudi po vaseh okoli Trzina. Da bi te knjige postale spet koristne, so namenili prenesti jih v tržiško knjižnico. To bi bilo koristno, če bi šlo samo za to, da bi rešili knjige. Toda s tem bi ljudem na podeželju knjige spet oddaljili. Zato je treba najti neko nadomestilo za bralce po vaseh. Morda potujočo knjižnico. Trziško pa je treba urediti, da bo delovala kot je treba, preden bi ukiniti vaške knjižnice. Za industrijski kraj kakor je Trzin, bi bilo potrebno, da bi bila knjižnica odprta vsak dan in ne samo dvakrat v tednu. Prav tako bi morala imeti stalnega in poklicnega knjižničarja, ki bi s svojimi nasveti pomagal manjšim knjižnicam in jih potem morda ne bi bilo treba ukinit. Stvar je treba dobro premisliti in urediti tako, da bo knjiga ljudem še vedno dostopna po čim krajši poti in čim večkrat.

POSREDOVANJA

Kupim enostanovanjsko hišo v Trzinu ali njegovi okolici. Naslov dobite v pisarni Turističnega društva.

Zamenjam stanovanje v Bistrici, obstoječe iz 2 sob, kuhinje in shrambe za enakovredno v Trzinu.

Maks Švajger Bistrica 15

Priprave za proslavo 50-letnice Planinskega društva

Planinsko društvo v Trziču je vsekakor ena izmed najmočnejših tržiških organizacij. Ne samo po številu članstva, mladine in pionirjev pač pa po vsestranski tujskoprometni in gospodarski dejavnosti. S svojimi planinskimi postojankami Domom pod Storžičem, Kostanjevčevo kočo na Dobrči in Domom na Kofcah katere so preko poletja stalno odprte in oskrbovane skrbi gospodarski odsek za prijeten odidih in preskrbo nešetih posetnikov naših planin in gora. Priložnostno so še po društvu oskrbovane planšarske kočice na Konjščici, v Tegoščah in na Bistriški planini.

V počastitev 50 letnega delovanja društva je delo v društvu letošnje leto še posebno razgibano. Vsak odsek si prizadeva čimveč narediti. Gradbeni odsek si je zadal nalogo pač po finančnih močeh društva urediti Dom na Kofcah. Izgled doma predvsem pa izboljšanje inventarja je skoro v celoti končano. Dela v koči na Dobrči so v teku in bodo do proslave društva izvršena. Markacijski odsek marljivo obnavlja markacije, nadomeštuje nove kažipotne tablice, posebno skrb si je zadal za obnovitev markacij slovenske planinske transverzale kolikor poteka in območju našega društva. Člani odseka bodo nadaljevali z delom

planinske poti Trzič — Završnik — Kofce. Alpinistični odsek skrbi za pridobitev novih članov, za tehnično in ideološko usposobitev svojih članov — predvsem mladine. Nekaj članov bo poslalo na tečaj v Vrata, močna ekipa pa se bo udeležila alpinističnega tabora v Vratih, kjer bodo izvršili precej kvalitetnih vzponov. Gorski reševalci so že poslali svoje člane na razne tečaje. Tako so se udeležili vaj v Bohinju, tečaja v Krnici. Dne 27. in 28. junija so priredili tabor v Dragi pri Begunjah. S kresovanjem so pričeli v soboto svoje delo, nato s predavanji izpopolnjevali svoje teoretično znanje. V nedeljo dopoldne pa izvršili prikaz sodobnega reševanja iz stene, kar si je ogledalo precejšnje število izletnikov in planincev. Mladinski odsek bo poslal na Mladinski tabor v Vrata nekaj svojih članov, kar bo vsekakor poživel delo med mladimi planinci.

Vsi odseki v društvu so torej izredno delavni. Predvsem pa odbor za proslavo 50 letnice društva, ki se bo izvršila v avgustu mesecu. Pod novim društvenim praporom se bodo zbirali planinci v bodoče in vedno bolj aktivno sodelovali v prosopeh svojega društva, kar je obenem tudi velike važnosti turističnega razvoja našega mesta.

Planinski teden v Trziču

- 3. 8. 1958 sodelovanje pri lju-beljskih dirkah,
- 4. 8. 1958 udarniško delo planincev,
- 5. 8. 1958 obisk planinskih postojank.
- 6. 8. 1958 slavnostna seja društva,
- 7. 8. 1958 sestanek alpinistov in reševalcev,
- 8. 8. 1958 ob 6. uri komemoracija na pokopališču, ob 8. uri

planinski večer v Cankarjevem domu,

9. 8. 1958 kresovi pa naših planinah,

10. 8. 1958 ob 10. uri razvitje prapora v predilniškem parku, nato pohod na Trg svobode in otvoritev razstave v sindikalni dvorani,

ob 3. popoldne planinsko rajanje v predilniškem parku.

Vabi Planinsko društvo Trzič

Nekaj zgodovine Planinskega društva

Ko prebiram zgodovinske dokumente Planinskega društva v Trziču, katero bo v okrilju letošnjega tržiškega praznika slovesno proslavljalo 50-letnico ustanovitve, ti obstane pogled na nekaterih posebno važnih dogodkih, kateri so bili značilni v delovanju društva. Ti dogodki niso samo usmerjali in nakazovali smeri poti društvenega delovanja, temveč so tudi vplivali na članstvo. Vplivali so vsekakor tudi na sam razvoj turizma v Trziču, katerega v tem smislu še vedno moramo smatrati kot izrazito planinsko izhodišče, saj so naše gore in planine od Stola, Begunjščice, Ljubelja, Košute, Storžiča vsakemu planincu dobro znane. Zelenica, Kofce in pod Storžič pa imajo vsekakor še prav posebno privlačnost. Krasote območja delovanja PD Trzič pa lahko samo čutiš, ko si v teh predelih, vse od oblik posameznih vrhov, zanimivosti sicer kratkih sten, mikavnosti planinskih postojank, planšarskih koč, bogate flore in izrazitih lovskih posebnosti, že domača pesem Zelenica naša je edinstvena

so ostenja njena kozorogova... Storžič je naše kraljestvo... in vse to ti ostane v neizbrisnem spominu na vsa doživetja, katera si na svojih planinskih pohodih doživel. In še in še se vračaš v naše planine.

Morda so ravno Kofce znana planina na južnem obronku Košute oz. Velikega vrha v vsej svoji pestrosti po otvoritvi planinske gostilne pri Francu začetkom našega stoletja dale idejno misel planincev — posetnikov, da se združijo in osnujejo podružnico Slovenskega planinskega društva tudi v Trziču. Drug pogoj je bil tudi narodnostni boj v Trziču slovenstvenemstvu. Kažipotne tablice DÖAV s popačenimi imeni naših planin in vrhov in markacije sekcije nemškega planinskega društva v Kranju so slovenskim planincem presedale. Na naši zemlji v naših planinah naj bo svoboden gospodar domačin, ne pa plačani tujec. V letih pred 1908 so se posetniki naših planin razgovarjali o društvu. Prav pri Francu na Kofcah so udarili ob mizo in rekli — ustanovimo tudi v Trziču Slovensko planinsko

društvo. Z otvoritvijo železnice Kranj—Trzič bo prihajalo v Trzič vedno več planincev in na naših planinah in gorah naj bodo kažipotne tablice s slovenskimi imeni vrhov, markacije bomo sami domačini izvršili, na vrhovih naj bodo skrinjice z žigi in slovenskimi knjigami. Matija Marinček, Hugon Roblek, Ivan Engelsberger, Ivan Lončar in Franc Ahačič prvi slovenski župan Trziča in drugi zavedni Slovenci so 17. junija 1908 sklicali ustanovni občni zbor. 26 zavednih slovenskih Trzičanov je ustanovilo samostojno podružnico SPD v Trziču, kot prvi predsednik je bil izvoljen Franc Deu. Začeli so markirati pota, prirejati izlete in prireditve. Značilno je, da je društvo prejelo izredna dovoljenja, da samo ona sme markirati pota od takratnih občin Sv. Ana, Sv. Katarina in Preddvor. S tem je bilo delo nemške DÖAV sekcije v Kranju za okoliš našega društva od Stola do Storžiča onemogočeno.

V prvih letih delovanja je društvo čeprav šibko po članstvu vendar veliko v takratnem narodnostnem boju pomenilo. Že so bile misli o graditvi koč pod Storžičem ali na Kofcah. Zbirala so se sredstva — pristopali so novi člani.

Delo društva je zavrla prva svetovna vojna, saj so bili prav vsi odborniki pri vojakih.

5. 2. 1921 je sklical Ivan Engelsberger, ki je bil pozneje tudi imenovan za častnega predsednika društva, občni zbor na katerem je bilo že navzočih 115 članov. Začelo se je vsestransko delo društva.

Glavna misel je bila — lastna planinska kočica. Iz te zamisli je nastala Zadruga planinski dom, ki je zgradila takrat največji planinski postojanko v Sloveniji PLANINSKI DOM NA KOFCAH. S tem so postale Kofce znane širom vse naše domovine. Največ zaslug za zgraditev doma ima vsekakor Planinski ata Engelsberger, ki je dal zamisel za zgraditev pa Jenec Tone. Žal so takratne razmere, gradnja brez zadostnih sredstev zelo ohromile delo društva, nastali so spori med članstvom itd. vendar je le skoro po 10 letih prišlo društvo do lastnega doma.

Posebno obeležje dela društva je bil boj s tujcem baronom Bornom pri Sv. Ani. Društvo je zgradilo prvo v našem okolišu s klini zavarovano pot iz sedla Korošice na Veliki vrh in jo slovesno izročilo planincem. Baron Born je pa takoj dal pot delno razrušiti in vse markacije odpraviti. Isto je napravil s potjo na Zelenico. Društvo je tožil in skoro štiri leta se je vodila pravda v katero so posegali vsi vidni slovenski odvetniki, da je nazadnje Stol sedmorice v Zagrebu razsodil v prid slovenskega društva. Pa s tem še ni bil tujec zadovoljen. Ko se je porodila mlada generacija planincev v letu 1934 dalje je postavila na čelo društva svojega plačanca. Dve leti se je bil boj, da je ta mlada generacija zmagala. Načelstvo je po dr. Elbertu prevzel Salberger. Mlade nove sile so likvidirale Kofce, začelo se je delo na vseh poljih, ustanovil se je poleg markacijskega, foto odseka še plezalni odsek in Gorsko reševalna služba.

29. marca 1937 je zalet novih mladih planincev močno preizkusil. Saj je devet najboljših

planincev zagrnil snežni plaz v Storžiču. Preostali so še z večjim elanom prišli za delo. Njim v spomin so zgradili spomenik v Storžiču in na njihovem skupnem grobišču na pokopališču.

Poleg doma na Kofcah je društvo oskrbovalo še Zavetišče v Gozdu, Kočo pod Storžičem, Kočo na Korošici, na Bistriški planini in pogajalo se je za prevzem Koče na Zelenici. Vsako nedeljo so trume Trzičanov in tujcev, ki so prihajali v Trzič z vlakom ali avtobusi pestrile naša planinska pota.

Prišla je okupacija. 28. 4. 1941 je moralo društvo oddati vse svoje imetje, arhiv in drugo kolikor se ni moglo poskriti občini po nalogu Schwäbisch-deutscher Kulturbund Ortsgruppe Trzič. S tem je bilo dano zadoščenje vsem tistim, ki so kot petokolonaški hoteli imeti društvo že preje v svojih orkah.

Delo je bilo prepovedano. Večina članstva je delovala v NOV in to aktivno kot borci ali doma kot aktivisti. Vsi so čakali svobode. Naše planine in gore so pa bile vsekakor svobodne. Saj so bili na njih bataljoni naše vojske, saj so se na njih vodile večkrat tudi važne krvave bitke.

Prišla je svoboda. Le malo članov zadnjega odbora je ostalo. In ti so začeli takoj z delom. Uspehi. Zasilna kočica pod Storžičem je bila že v letu 1945 jeseni oskrbovana, zgradila se je Koča pod Kladvom na Šiji planini, prevzel se je Dom na Kofcah, kupila Kostanjevčevo kočica na Dobrči, zgradil Bivak v Storžiču in največje delo planincev, ki so napravili nad 10 tisoč udarniških ur je ponosni Dom pod Storžičem. Iz našega društva je v letih obnove nastalo Turistično društvo, samostojni Foto-klub, Planinsko društvo v Križah in Podljubelju. Člani alpinističnega odseka so dosegli uspehe v vseh stenah naših planinskih predelov, reševalci so se usposobili in ni bilo problema katerega ne bi mogli rešiti. Vedno več in več novih obiskovalcev naših planin je prihajalo.

In v vsem tem poletu praznuje letos društvo svojo petdesetletnico. Ni to samo praznik članstva, pač pa je to praznik planinskega Trziča ter bo v teh dneh odmevala planinska pesem od Stola preko Ljubelja, Košute do Storžiča.

Novo planinske publikacije

Centralna Planinska zveza Jugoslavije je izdala bogato ilustriran Vodič po planinskih domovih Jugoslavije.

Planinska zveza Slovenije pa priložnik Po slovenskih gorah. Obe izdaji sta zelo zanimivi ter se dobata po originalnih cenah pri Turističnem društvu v Trziču.

L J U B E L J 1958

Tekst: Ivan Virnik • Foto: Arhiv AMD Tržič

VI. mednarodne avtomobilске in motociklistične gorske dirke v okviru prvenstva Jugoslavije na Ljubelju so tu. Na cesti pod Ljubeljem bodo zabrnili motorji in avtomobili in vozači se bodo pognali po strmi in nevarni progi proti cilju.

Pogled na prekrasno panoramo tu okoli je nepozaben. Sam ne veš, kam bi usmeril svoj pogled. Ali tja v skalne grebene, ali v prelepe planinske pašnike, ali v prijazne pastirske in planšarske kočice... Tu povsod je prijazno. Toda v prvi nedelji v avgustu človek popolnoma pozabi na tukajšnje okolice in njegova pozornost je tokrat le pri vozačih. Tako poteka leto za letom in dirke na Ljubelju so dobile ne le svoje stalne obiskovalce, temveč so tudi pripomogle k temu, da danes uvrščajo naše mesto povsem upravičeno med centre naše športne motorizacije. Geslo, s katerim je minulo leto leto popularizirala dirke na Ljubelju Avto-moto zveza Slovenije: »Pozimi Planica, poleti Ljubelju« je točno in pravilno. V dobrih tridesetih letih so tradicionalne avtomobilске in motociklistične gorske dirke na Ljubelju že tako zaslovele, da je dandanes Ljubelju poznan že slehernemu ljubitelju športa pri nas. Posebno v zadnjih letih je moč opaziti, da se dirk na Ljubelju udeležujejo že številni svetovni asi, katerih število se iz leta v leto veča. Vedno večje je zanimanje za nastop in preizkušnje na tej znani gorski progi, saj stopajo v

to mesto v vsakem razerdu. Pri tem so upoštevani tudi sovozači. Vstopnina za obisk prireditve bo znašala 150 dinarjev vključno s startno listo 170 dinarjev. Dirke bodo izvedene po predpisih mednarodnega športnega pravilnika FIM in FIA, športnega pravilnika Avto-moto zveze Jugoslavije in pravilnika za VI. mednarodne motociklistične in avtomobilске dirke. Tekmovalna proga meri 5.100 m in ima 13 ostrih levih, prav toliko desnih, in 18 blagih zavojev. Maksimalni vzpon znaša 33 %. Prireditelj dirk razpisuje že drugi nagrado Ljubelja za ekipo prvenstvo tekmovalcev, ki nastopajo v kategoriji A - solo motociklov v naslednjih kategorijskih razredih: 125, 250, 350 in 500 ccm. Posamezne ekipe predstavljajo štirje vozači iz posamezne države. Prvoplasirane ekipe prejmejo poleg kristalnih vaz še denarne nagrade in sicer: za 1. mesto 40.000 dinarjev, za 2. mesto 30.000 dinarjev in za 3. mesto 20.000 dinarjev. Tudi letošnje leto, na VI. mednarodnih dirkah na Ljubelju, ki veljajo obenem v okviru hitrostnega prvenstva Jugoslavije sta prireditelja Avto-moto zveze Slovenije in Avto-moto društvo Tržič razpisala posebno denarno nagrado za izboljšanje dosedanjega rekorda Ljubelja v znesku 50.000 dinarjev. Dosedanji rekord znaša 4:44,3/5 (povprečna hitrost 64,6 km na uro) in ga je lani postavil komaj dvajsetletni Avstrijec Franz Prach. V kroniko doseda-

dosežene dobre rezultate predvsem ugodno, sončno vreme. Iz dosedanjih dirk nam je dobro znano, da so bili vsi rekordi, razen zadnjega tako Denzlov, Hillebrandtov in Orsariev doseženi v neugodnem vremenu.

Pred dnevi smo se na Avto-moto zvezi Slovenije pozanimali glede prijav in izvedbe letošnjih mednarodnih dirk. Športni referent Avto-moto zveze Slovenije nam je na naša vprašanja prijazno odgovoril. Glede prijav smo izvedeli, da so poslali in zagotovili svojo udeležbo na letošnji prireditvi na Ljubelju že naslednji vozači Nemčije: Albin Ritter z motorjem BMW-RS 500 ccm s prikolico, Erich Wünsche MW-Augusta 125 ccm in Norton 500 ccm, Arsenius Butcher na Nortonu 500 ccm s prikolico in Xaver Heifss na NSU 250 ccm. V teku so pogajanja še z dirkači Neussnerjem, Zimmerjem, Geberjem, Lekejem, Francozom Jean Colettom, Angležem Guy Neumannom, vzhodnonemškimi prvaki Rudolfom Gläserjem in drugimi. Žal vam v tem času ne moremo postreči z vsemi imeni tekmovalcev, ki bodo

nastopili na letošnji prireditvi na Ljubelju. Na vprašanje o udeležbi posameznih držav nam je športni referent odgovoril da bodo po vsej verjetnosti zastopane na Ljubelju naslednje države: Avstrija, Vzhodna in Zahodna Nemčija, Anglija, Francija, Švica in Jugoslavija. Propozicije za letošnje prireditve so bile poslani 38 državam. Na startu bomo kakor vsako leto srečali tudi letos tudi naše najboljše predstavnike v tej športni disciplini na čelu z odličnimi ing. Snajderjem, Pintarjem, Čudnom in drugimi.

Obvezni trening tekmovalcev bo izveden v petek in soboto 1. in 2. avgusta, obakrat s pričetkom ob 15. uri pod nadzorstvom športne komisije tekmovalstva. Pričetek tradicionalnih mednarodnih dirk na Ljubelju bo v nedeljo 3. avgusta ob 11. uri. Uro pred pričetkom prireditve bo cesta zaprta za ves promet, na kar zlasti opozarjamo udeležence in obiskovalce letošnje prireditve. V pričakovanju ugodnega vremena, odličnih rezultatov in popolne izvedbe prireditve na svidenje na Ljubelju.

Stari znanci na startu

Predstavljamo vam elito naših in inozemskih vozačev, ki bodo sodelovali na VI. mednarodnih gorskih avto-moto dirkah v okviru šampionata Jugoslavije na Ljubelju 3. avgusta 1958. Žal nam ob zaključku redakcije od organizacijskega odbora za izvedbo prireditve ni uspelo dobiti vseh prijav, ker le-te še venomer prihajajo. Po vsej verjetnosti bo nastopilo okrog 100 tekmovalcev iz sedmih držav.

Kategorijski razredi:

125 ccm: Avstrija: Erwin Lechner (1), Adolf Trampusch (3); Nemčija: Erich Wünsche; Jugoslavija: Mirko Križan (9), Boris Oblak, Josip Radenič, Tibor Sándor (8), Milutin Živković, Rotar (AMD Tržič), Gustič - Burgar.

250 ccm: Avstrija: Helmut Inzko (5), Sepp Pucher (4) Dr. Erich Fritzer; Nemčija: Hans Zimmer, Heiss - Lecke; Švica: Erwin Luethi; Madžarska: Reisz-Kurutz; Jugoslavija: Leon Pintar (2), Pavel Rugar, Živan Ilič (17), Alojzij Drogenik, Ljubiša Radovanović (15).

350 ccm: Avstrija: Karel Zöhner (2), Ferdo Unterhuber, Arthur Josl; Nemčija: Toni Schmitz;

Jugoslavija: Jure Černe, Viktor Marčan.

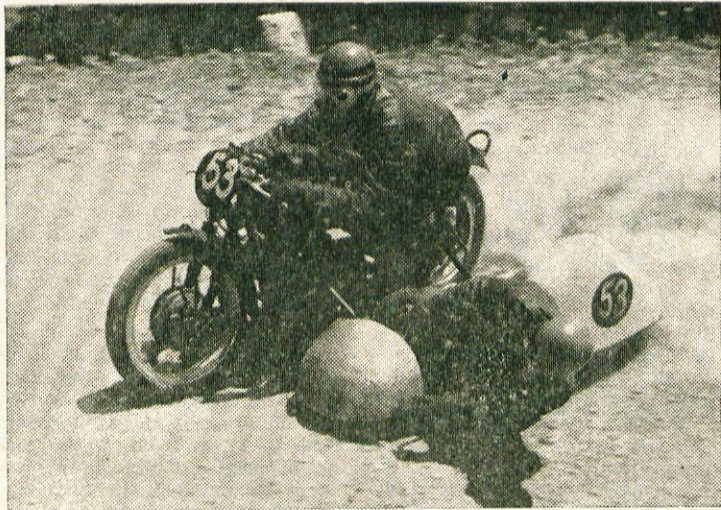
500 ccm: Avstrija: Konrad Nirmaus (4), Schandel - Pruckner; Nemčija: Erich Wünsche (8), Toni Schmitz (10); Jugoslavija: Luciano Saletnik (7).

Prikolice do in nad 500 ccm: Nemčija: Alwin Ritter (6) Edvin Blauth, Leonhard Noussner, Dieter Hess, Arsenius Butscher (4), Stumpp; Švica: Schneiderer - v Opatiji je letos osvojil odlično 2. mesto; Jugoslavija: ing. Boško Snajder (2), Josip Radenič, Mirko Hrast, Ciril Zupan (AMD Tržič), Strle - Maček.

Avtomobili do 1300 ccm: Avstrija: Dr. Arnulf Pilhatsch (1), Georg Kaufmann, Unterdörfer; Nemčija: Alfred Hartmann (2), Wolfgang Denzel; Jugoslavija: ing. Stane Vidmar (3).

Nad 1300 ccm: Avstrija: Ernest Vogel (1), Georg Kaufmann; Nemčija: Alfred Hartmann, Hans Roth (5); Jugoslavija: Milivoje Božič.

Opomba: Oznake v oklepajih pomenijo plasma imenovanih tekmovalcev na lanskoletnih dirkah.

Naš odlični vozač ing. Snajder s sovozačem Šajnovičem se je lani plasiral na 2. mesto v vožnji s prikolico. Kako bo letos?

areno Ljubelja znova tekmovalci, tudi iz držav, ki doslej še niso imele prilike pokazati moč svoje elite na tej tradicionalni mednarodni manifestaciji avto-moto športa.

Priprave za letošnje dirke so v polnem razmahu. Pripravljalni odbor ljubeljskih dirk ima že polne roke dela, kljub dejstvu, da se tedensko zbere na redni seji in prouči možnosti za čim odličnejšo izvedbo prireditve. Celotna izvedba prireditve v letošnjem letu, naj bi stala ca. pet milijonov dinarjev. Startnine se držijo v višini lanskoletnih zneskov in sicer 1.400.000 dinarjev ter 400.000 din grad za dosežena mesta. Nagrade pridejo v poštev za dosežene najboljše čase dneva za prvo, drugo in tret-

njih rekorderjev Ljubelja so med ostalimi pisana še imena Vilija Strehlerja (Nemčija), Antona Uroiča (Jugoslavija), Huberta Hubmanna (Avstr.), Wolfgang Denzela (Nemčija) in pokojnih Friedricha Hillebrandta (Zah. Nemčija) in Erwina Orsarija (Avstrija). Žal slednjih na letošnjih dirkah in tudi ostalih ne bomo več videli. Nemeč Hillebrandt, svetovni prvak v vožnji s prikolico, ki je l. 1955 izboljšal 18-letni rekord Denzela z rezultatom 4:54,2/5 se je v španskem mestu Bilbao na treningu za svetovno prvenstvo smrtno ponesrečil, medtem ko se je Avstrijec Erwin Orsario leta 1956 z doseženim rezultatom 4:50,3/5 uvrstil med rekorderje Ljubelja. Zlasti močno vpliva na

Priprave za Ljubelju

Pred dnevi je imel naš športni urednik razgovor z direktorjem letošnjih ljubeljskih dirk, tov. Jožetom Jurjevčičem glede letošnje največje prireditve na področju avto-moto športa v naši republiki.

Predvidoma so se za prireditve prijavile že naslednje države: Madžarska, Avstrija, Nemčija, Švica, Italija, Francija, Anglija in Jugoslavija.

Tov. Jurjevčič je bil mnenja, da bo konkurenca v primerjavi z minulim letom vsekakor močnejša. Pri tem seveda lahko ugotovimo odlično zasedbo inozemskih tekmovalcev, ki jih je prijavljenih 36 z 48 starti. Nekateri tekmovalci bodo startali namreč dvakrat. Zlasti močna bo konkurenca v kategoriji motorjev s prikolico kjer se bosta

pomerila odlični Švicar Schneiderer, ki je bil na dirkah v Opatiji drugi in naš predstavnik ing. Snajder. Trenutno je v vprašanju tudi nastop rekorderja Ljubelja Franza Pracha, vendar bo po vsej verjetnosti nastopil. Da bo letošnja prireditve na Ljubelju zares kvalitetna, jamčijo tudi imena odličnega Avstrijca Ernesta Vogla in naših dirkačev: Černeta, Rugarja, Pintarja, Čudna, Drogenika, Cibaška, Milivoja Božiča in ostalih.

»Primorani smo bili, da povabimo na letošnje dirke le odlične inozemske in naše vozače, kajti zanimanje za dirke je iz leta v leto večje in ni moč sprejeti vseh prijav« je zaključil direktor letošnjih ljubeljskih dirk, tov. Jože Jurjevčič.

Š — P — O — R — T

Nogomet

Naši v enotni ligi Gorenjske

Vodstvo nogometnega kluba Tržič je pred kratkim predlagalo naj bi glede na stagnacijo kvalitete še nadalje ostalo tekmovanje v okviru ljubljansko-primorske lige. Žal se želja naših nogometašev ni povsem uresničila, glede dejstva, ker je bila na plenumu Gorenjske nogometne zveze imenovana oziroma ustanovljena enotna nogometna liga Gorenjske. Po sklepu plenuma, naj bi v ligi sodelovala poleg bivših članov ljubljansko-primorske lige Tržiča, Mladosti in Jesenic še naslednja moštva: Triglav B (Kranj), NK Bled (Bled), Partizan in Bratstvo (Škofja Loka), NK Prešeren (Radovljica), NK Bohinj (Bohinj) in Planika (Kranj), kolikor se ne bi kvalificirala v slovensko nogometno ligo. V slučaju morebitne vključitve nogometašev TVD Partizan (Naklo) in NK Svoboda (Senčur) bo pomenila gorenjska liga vsekakor elitno tekmovanje najboljših nogometnih enajstoric Gorenjske z izjemo kranjskega Triglava.

In kakšni so torej upi naših nogometašev v gorenjski nogometni ligi? Glede na letošnji neuspeh v ljubljansko-primorski ligi smo brez dvoma lahko pesimistično razpoloženi. Toda kaj moremo pomagati, ko so povsod težave in jih tudi v kolektivu naših nogometašev ne manjka. Ravno v tej ligi se jim torej nudi ugodna priložnost, da se z morebitno osvojitvijo prvega mesta kvalificirajo v enotno slovensko ligo, kar bi seveda

pomenilo dosedaj največji uspeh v zgodovini nogometa v našem mestu. Toda to so le prognoze na papirju. Poglejmo raje, kdo so torej naši konkurenti. Teh je lepa vrsta. Moštvo Jesenic se je v zaključnem delu tekmovalnja ljubljansko-primorske lige uvrstilo pred našimi nogometaši. Njihova igra je hitra, ostrina in polna odličnih kombinacij. Napadna petorka je gonilna sila moštva. Nekoliko zaostaja krilaska vrsta. Če bi dali moštvu oceno, bi lahko ugotovili, da je izredno požrtvovalno in tudi, kar je najvažnejše, fantje se srčno borijo. To je brez dvoma najbistvenejše. Drugoplasirani z lestvice ljubljansko-primorske lige Triglav iz Kranja je v finalu tekmovalja za pokal maršala Tita v okviru Gorenjske nogometne podzveze le s težavo porazil žilave Jeseničane z rezultatom 5:4. Predstavili smo vam torej drugega favorita za prvo mesto in resnega kandidata za vstop v slovensko ligo. Pri kranjski Mladosti je kvaliteta po odhodu iz ljubljansko-primorske lige občutno padla, seveda pa lahko še vedno presenetiti. Tudi Planika lahko presenetiti, ostali pa se bodo po vsej verjetnosti razvrstili za favoriti Jesenicami, Tržičem, Planiko in Mladostjo. Zaenkrat le na papirju, kajti usnje je okroglo in vsako morebitno presenečenje pa seveda tudi razočaranje ni izjema. Našim nogometašem želimo v tekmovalju za prvenstvo čim več uspehov in uvrstitev v slovensko nogometno ligo.

Ivan Virnik

Avto-moto

BRAVO, ROMIH!

Avto-moto društvo v Senčurju je v nedeljo, 29. junija organiziralo na 18,5 km dolgi progi meddruštvene hitrostne motociklistične dirke, ki so se jih poleg zastopnikov avto-moto društva Kranja in Senčurja udeležili tudi naši vozači. Najboljši čas dneva je postavil odlični Marijan Romih (AMD Tržič), medtem ko je Kalan zmagal v kategoriji motorjev do 250 ccm. V kategorijskem razredu 175 ccm se je Prešeren plasiral na 2. mesto izza zmagovalca Romiha. K uspehu naših motoristov prisrčno čestitamo.

Uspešen start Hrasta in Zupana v Kočevju

V nedeljo, 20. julija so bile na 2650 m dolgi progi v Kočevju

hitrostne avto-moto dirke za prvenstvo Slovenije. Poleg številnih znanih tekmovalcev Leona Pintarja, Borisa Oblaka, Eda Delorenza in drugih so se dirk udeležili tudi člani AMD Tržič, ki so se svojima predstavnika Mirkom Hrastom in Cirilom Zupanom uspeli osvojiti prvo mesto v kategoriji motorjev s prikolico do 1200 ccm. Organizacija prireditve je bila prav dobra.

Zmagovalci v posameznih kategorijah so bili:

50 ccm Benetič, Sežana
125 „ Boris Oblak, Ljubljana
175 „ Boris Oblak, Ljubljana
250 „ Leon Pintar, Kranj
350 „ Leon Pintar, Kranj
500 „ Edo Delorenza, Ljubljana
prikolice do 1200 ccm:
Mirko Hrast — Ciril Zupan, Tržič.

Šah

Polfinalni turnir za prvenstvo LRS

V Mariboru je končan polfinalni šahovski turnir za prvenstvo LR Slovenije, na katerem sodeluje mimo enajstih najboljših zastopnikov posameznih šahovskih enot, ki so se kvalificirali v zaključni del tekmovalja tudi prvokategorik Saša Stefe iz Tržiča. Rezultati: prvo kolo: Plavčak : Stefe 1:0, drugo kolo:

Stefe : Njegovan 1/2:1/2, tretje kolo: prof. Hočevar : Stefe 1:0, četrto kolo: Guzelj : Stefe 1/2:1/2 in peto kolo Stefe: Mavrič 1:0, šesto kolo: Sitar : Stefe 1/2:1/2, sedmo kolo: Stefe : Ačko 0:1, osmo kolo: Jordan Tomšič : Stefe 1/2:1/2, deveto kolo: Stefe : Mišurov 1/2:1/2, deseto kolo: Mikunda : Stefe 1/2:1/2.

Saša Stefe je zbral po desetem kolu štiri točke. Dita Korže

Strelstvo

Pred kratkim je bilo v Kranju okrajno prvenstvo rezervnih oficirjev v streljanju z zračno puško. Prvenstva so se poleg številnih ekip iz vse Gorenjske udeležili tudi naši strelci-rezervni oficirji, ki so v končnem plasmaju zasedli odlično 2. mesto za zmagovalcem Skofjo Loko in

pred ekipo Kranja. Prehodni pokal Okrajnega odbora Združenja rezervnih oficirjev Kranj so prejeli Skofjeločani.

Tehnični izidi: 1. Skofja Loka 1558 krogov; 2. Tržič 1488 krogov; 3. Kranj 1487 krogov; 4. Bled 1378 krogov.

RAZGLAS

Na podlagi odloka o evidenci nepremičnin splošnega ljudskega premoženja, ki ga je izdal Izvršni svet ljudske skupščine LRS (Uradni list LRS št. 40-176/57 ponovno

poziva

Občinski ljudski odbor Tržič vse upravitelje in uporabnike nepremičnin splošnega ljudskega premoženja (državne urade, zavode, gospodarske, zadržne in družbene organizacije, ter državljane-graditelje hiš na zemlji SLP, kupce hiš iz SLP in zakupnike zemlje SLP). Posebno še opozarjamo gospodarske organizacije in ustanove, da takoj po izdaji tega poziva, to je najkasneje do 1. septembra 1958 priglasijo Občinskemu ljudskemu odboru Tržič, oddelku za finance naslednje podatke:

1. ime, priimek in bivališče uporabnika oziroma naslov in sedež prijavitelja,
2. katastrsko občino,
3. številko posestnega lista,
4. številko parcele,
5. številko zemljiško-knjižnega vlozka in podatke o lastništvu. Ako nepremičnina še ni vknjižena na splošno ljudsko premoženje, je potrebno, da prijavitelj navede vzroke oziroma ovire, zakaj nepremičnina še ni vknjižena na splošno ljudsko premoženje,
6. označba kulture:
 - a) po katastru
 - b) po stanju v naravi,
7. bonitetni razred,
8. površina,
9. katastrski dohodek,
10. bivši lastnik,
11. glede zgradb, naprav in objektov — podatke o njihovi namembnosti in opis, iz kakšnega materiala so zgrajeni, čemu služijo in kdaj so bili zgrajeni,
12. vrednost (zavarovalna vrednost ali vrednost osnovnih sredstev),

13. pravna podlaga za uporabo to je listine o dodelitvi v upravljanje oziroma v uporabo (odločba, pogodba itd.).

Prijavi je priložiti listine, na podlagi katerih je priglasitelj upravičen do uporabe nepremičnin SLP ali pa je v opombi navesti zakaj listine niso priložene, po možnosti pa tudi situacijske načrte. Katastrske podatke mora potrditi katastrski urad OLO Kranj. Da se odpravijo vse nepravilnosti glede vpisov upravnih organov in uporabnikov v zemljiški knjigi, katastru in v evidenci SLP, naj vsi upravni organi in uporabniki SLP na osnovi katastrskih kart in po potrebi z ogledom na samem kraju ugotovi, katere parcele ali njihove dele dejansko uporabljajo, kajti podatki v katastru in v zemljiški knjigi so delno že zastareli in niso vedno v skladu med seboj, zato ne bi bilo umestno, da se kar preprišejo.

Na vse neskladnosti in pravno neurejene zadeve naj prijavitelj izrečno opozore v svojih prijavah. Pri tem opozarjamo upravitelje, da imajo netočni podatki o upravnih organih oziroma uporabnikih zemljišč SLP v katastru za posledico napačne odmere zemljarine, neskladnost med zemljiško knjigo in dejansko upravo pa se pogosto maščuje tako, da dejanski upravni organ posamezno nepremičnino celo izgubi v korist zemljiško-knjižnega upravnega organa, zlasti če ta z njo razpolaga, na primer z menjalno pogodbo.

Opozarjamo, da je za upravitelje, oziroma uporabnike nepremičnin splošnega ljudskega premoženja (organizacije, zavode ali državljane), ki v določenem roku to je do 1. septembra 1958 ne bi priglasiли splošnega ljudskega premoženja, ki ga imajo v uporabi, predvidena denarna kazen do 10.000 dinarjev.

GIBANJE PREBIVALSTVA

V ČASU OD 29. JUNIJA DO JULIJA 1958

Rodile so: Frantar Ivana, prešivalka iz Tržiča — dečka; Salberger Erntruda, gospodinja iz Tržiča — dečka. — Cestitamo!

Umrli so: Tišler Anton, upokojenec iz Loma pod Storžičem, star 75 let; Engelsberger Viktor, upokojenec iz Bistrice pri Tržiču, star 84 let; Simonič Janez, upokojenec iz Tržiča, star 79 let; Valjavac rojena Zontar Marija, upokojenka iz Tržiča, stara 76 let.

Svojcem naše sožalje

Poročili so se: Stefe Alojz, čevljar in Pavlin Ivana, tovarni-

ška delavka, oba iz Tržiča; Tavželj Anton, livar iz Praproš št. 5 in Kočevar Antonija, tovarniška delavka iz Kovorja št. 26; Srečnik Karel, invalidski upokojenec iz Tržiča in Mrak Brigita, tovarniška delavka iz Bistrice pri Tržiču; Likar Janko, tovarniški delavec iz Sebanj in Jenko Helena, tovarniška delavka iz Ziganje vasi; Praprotnik Anton, čevljar iz Loke št. 10 in Zrimšek Julijana, tovarniška delavka iz Bistrice pri Tržiču.

Mnogo sreče!

Ob občinskem prazniku čestitaja:

**B o m b a ž n a
p r e d i l n i c a
i n t k a l n i c a**

Tržič

**SAP -
TURIST BIRO**

Ljubljana

**TOVARNA USNJA
RUNO
TRŽIČ**

proizvaja vse vrste gornjega krom-usnja — telečje, goveje, konjske bokse, dulboks, goveje tehnično usnje, vse vrste usnja iz kož drobnice in razne podloge, ter se priporoča svojim cenj. odjemalcem

TRGOVSKO PODJETJE
„PREHRANA“
V TRŽIČU

Gostilna pri „LOJZKU“
Babič Francka - TRŽIČ

**Zdravstveni
dom**

TRŽIČ

PREMA
čevljarstvo
FRANCKA MANDIČ
TRŽIČ

HOTEL
POŠTA
restavracija in tujske sobe
TRŽIČ

OBČINSKI LJUDSKI ODBOR Občinski odbor SZDL Občinski komite Zveze komunistov Slovenije Občinski komite Zveze borcev Slovenije		Tovarna obutve TRŽIČ	
„USNJE“ LJUBLJANA vam v svojih poslovalnicah: »Zarja«, »Elita«, »Luxor«, »Astra«, »Čevlji«, »Zmaj« nudi veliko izbiro obutve: damska, moška in otroška v najnovejših vzorcih, modnih barvah kvalitete ročne izdelave		Gorenjska oblačilnica Kranj	Gozdno gospodarstvo <i>Kranj</i>
Tržiška tovarna kos in srpov TRŽIČ	Kleparstvo in vodno inštalaterstvo TRŽIČ	 Mesarija Tržič	ima med svojimi lesnimi izdelki tudi l. a jamski les, celulozni les, iglavce, hlodovino listavcev, bukov les, hrastovino, javorjev les i. dr. Pridružuje se čestitkam ob Občinskem prazniku Tržiča
Tovarna lesne lepenke na Slapu - Tržič izdeluje belo lesovinsko in celulozno lepenko v formatu 70 x 100 cm v vseh poljubnih debelinah, določenih s standardom v priznani najboljši kvaliteti	Podjetje za gradnje in remont v TRŽIČU	Trgovsko podjetje PRESKRBA TRŽIČ	Gradbeno podjetje V Tržiču
	ROLETA - Kranj OKENSKE ROLETE lesene - drvonitne - platnene MIZARSKE IZDELKE sobno pohištvo - šolsko pohištvo - stavbeno mizarstvo - finalne proizvode	Tovarna <i>finega</i> <i>pohištva</i> TRŽIČ	
Trgovsko podjetje RUNO v TRŽIČU	JELOVICA Medzadružni lesni kombinat Škofja Loka	Ješe Anton ČEVLJARSTVO KRIŽE	<i>Ankele Marta</i> Gostilna in tujske sobe Podljubelj
Knjigarna v Tržiču		Kavarna in slaščičarna KRANJ	Izdelovanje copat <i>Greta Brodar</i> Bistrica
Gostilna in kavarna ZELENICA		LEKARNA TRŽIČ	GOSTILNA „Pri kolodvoru“ Bistrica
Pekarija Tržič		Stritih Franc državni tesarski mojster	TOVARNA PIL „TRIGLAV“ V TRŽIČU